

ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP 2013

Nøkkeltall

	2013	2012	2011	2010
SUM	80 632	79 867	78 410	77 957
INNTEKTER OG RESULTAT millioner kroner				
Brutto salgsinntekter	15 370,5	14 951,8	14 488,4	14 013,9
Driftsinntekter	12 307,3	11 971,5	11 605,9	11 228,5
Driftsresultat	86,2	123,1	118,9	176,6
Resultat før skatt	120,9	167,5	159,3	211,6
KAPITAL				
Total kapital i millioner kroner	3 320,0	3 180,9	3 280,6	2 992,9
Egenkapital i millioner kroner	479,0	273,0	466,7	692,2
Egenkapitalandel i prosent	14,4	8,6	14,2	23,1
LØNNSOMHET i prosent				
Bruttomargin 1)	12,7	12,6	12,4	12,2
Resultatgrad 2)	1,0	1,4	1,4	1,9
Totalkapitalrentabilitet 3)	3,8	5,3	5,2	7,4
Egenkapitalrentabilitet 4)	32,1	45,3	27,5	33,2
LIKVIDITET				
Likviditetsgrad i prosent 5)	155,4	157,1	145,6	144,9
Arbeidskapital i millioner kroner 6)	965,4	906,9	847,4	785,6
PERSONALE				
Antall fast ansatte per 31.12.	1 802	1 805	1 815	1 876
Herav: Heltidsansatte	652	675	671	692
Deltidsansatte	1 150	1 130	1 144	1 180
Antall årsverk	1 139	1 125	1 130	1 198
Antall butikker per 31.12.	288	278	267	259

¹⁾ Bruttomargin =	$\frac{\text{driftsinntekt} - \text{vareforbruk}}{\text{driftsinntekt}}$	x 100	⁴⁾ Egenkapital-rentabilitet =	$\frac{\text{resultat før vinmonopolavgift}}{\text{gjennomsnitt av egenkapital 1.1. og 31.12.}}$	x 100
²⁾ Resultatgrad =	$\frac{\text{resultat før vinmonopolavgift} + \text{finanskostnader}}{\text{driftsinntekt}}$	x 100	⁵⁾ Likviditetsgrad =	$\frac{\text{omløpsmiddel}}{\text{kortsiktig gjeld}}$	x 100
³⁾ Totalkapitalrentabilitet =	$\frac{\text{resultat før vinmonopolavgift} + \text{finanskostnader}}{\text{gjennomsnitt av totalkapitalen 1.1. og 31.12.}}$	x 100	⁶⁾ Arbeidskapital =	omløpsmiddel - kortsiktig gjeld	

Ja takk, begge deler

Vinmonopolets samfunnsoppdrag er å selge alkohol på en ansvarlig måte. I tillegg skal vi sørge for at kundene våre er svært godt fornøyd med handleopplevelsen hos oss. Dette skal vi gjøre gjennom å tilby det beste kundemøtet i Norge. En forutsetning for det beste kundemøtet er ansatte med god varefaglig kompetanse, moderne og oversiktlige butikker og god tilgjengelighet.

For å hindre at mindreårige får tak i alkohol, ved at de kjøper selv eller får andre til å kjøpe for seg, har vi kampanjer i butikkene våre, og ikke minst driver vi en sosial kontroll i kassene og spør alle under 25 år om legitimasjon.

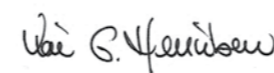
Summen av dette gjør at vinmonopolordningen er den beste av alle ordninger for omsetning av alkohol. Det er som Ole Brum sier, "Ja takk, begge deler". Både sosial kontroll og begrenset tilgjengelighet og samtidig et fantastisk vareutvalg, varefaglig kompetanse og tross alt god tilgjengelighet til de butikkene vi har.

Fra et kundesynspunkt er dette et langt bedre tilbud enn vin-i-butikk. Erfaringene da rusbrus ble overført til dagligvaren fra Vinmonopolet viste at det ble et redusert tilbud og samtidig høyere priser.

I år prøver vi ut et nytt konsept, et Vinminipol, som har et begrenset vareutvalg og en begrenset åpningstid. Blir dette vellykket kan vi fortsatt bygge ut butikker i distrikts-Norge slik at vi får en bedre tilgjengelighet i de områdene som ikke har butikk i dag.

For alle våre kunder, men særlig nyttig for dem som bor i områder uten pol, har vi i dag et tilbud med et kundesenter som har like god varefaglig kompetanse som dem i butikk og som nås på telefon (04560) eller e-post, og en nettbutikk som er åpen 24/7, hvor man kan velge blant de 14 000 produktene vi har tilgjengelig i sortimentet vårt. Man kan selv velge hvor varene skal bli utlevert, enten hjem til seg i de store byene, i en av våre butikker, eller i post-i-butikk.

Har du spørsmål om drikke til mat? Kom til oss i Vinmonopolet, vi har nemlig peiling!

KAI G. HENRIKSEN
Administrerende direktør

Innhold

Nøkkeltall	2
Leder	3
Årsberetning	4
Resultat	14
Balanse	15
Kontantstrømoppstilling	16
Noter	17
Statistikk	26
English summary	34
Key figures	35

AS VINMONOPOLET

Foretaksregisteret NO 817 209 882 MVA

KJEDEKONTOR

Akersgt. 51, 0180 Oslo
Postboks 6953, St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon 04560
Telefaks 22 01 50 09

www.vinmonopolet.no
kundesenter@vinmonopolet.no

Design: Teft
Omslagsfoto: Ellen Johanne Jarli
Trykk: Wittusen & Jensen
Opplag: 1400

Trykket på miljøvennlig papir

Årsberetning 2013

2013 var nok et godt år for Vinmonopolet. Selskapet støttes av en voksende majoritet i befolkningen. Den årlige medarbeidertrivselsundersøkelsen viser at de ansatte er svært godt fornøyd med å jobbe i Vinmonopolet. På TNS Gallups omdømmeundersøkelse gikk vinmonopolet rett til topps. På statens egen innbyggerundersøkelse, som måler hvor godt fornøyd befolkningen er med offentlige tjenester, kom Vinmonopolet på en sterk fjerdeplass. Imidlertid er Vinmonopolets omgivelser mer omskiftelige enn på lenge. 2013 var preget av utviklingstrekk som på noe sikt vil representere betydelige utfordringer for selskapet. Grensehandel og flyplassenes taxfreesalg tar stadig markedsandeler fra Vinmonopolet.

ALKOHOLPOLITIKK OG SAMFUNNSANSVAR

I den politiske plattformen som ligger til grunn for den borgerlige regjeringen er det fastslått at hovedlinjene i norsk alkoholpolitikk skal ligge fast. Likevel har den politiske debatten i 2013 vært preget av spørsmål om omsetning av alkohol.

Gjennom eneretten til detaljsalg av alkoholholdige drikkevarer over 4,7 volumprosent, er Vinmonopolet et av samfunnets viktigste redskaper for å begrense alkoholforbruket og sikre sosialt ansvarlig salg av vin, brennevin og sterkøl. Fraværet av privatøkonomiske insentiver og et begrenset antall butikker – 288 vinmonopol i drift ved utgangen av 2013 – bidrar til et vesentlig lavere alkoholkonsum enn om vin ble tillatt solgt i landets ca. 4 500 dagligvarebutikker med ølsalg.

Gjennom de 3,2 millioner alderskontrollene og de 13 000 avvisninger for beruselse og alder som Vinmonopolet foretok i 2013, utøves sosialt ansvarlig salg av alkoholholdige drikkevarer. Det er styrets klare oppfatning at det norske samfunnet – både menneskelig og økonomisk – er tjent med vinmonopolordningen.

Flere alkoholpolitiske saker fikk stor medieomtale i 2013 og var også gjenstand for parlamentarisk debatt, eksempelvis spørsmålet om Vinmonopolets åpnings-

tider. Helse- og Omsorgsdepartementet har sendt ut et høringsutkast, som foreslår at Vinmonopolet gis mulighet til å holde åpent på julaften, nyttårsaften, påskeaften, pinseaften og på valgdagen. At Vinmonopolet har stengt på dager hvor det er tillatt med ølsalg i dagligvarebutikkene, er en bestemmelse som i følge høringsutkastet har mistet politisk og folkelig oppslutning. Styret ser det som helt sentralt å videreutvikle alkoholpolitikken slik at Vinmonopolet og vinmonopolordningen også i fremtiden støttes av en klar majoritet av befolkningen. I en undersøkelse TNS Gallup gjennomførte for Vinmonopolet i 2013, svarte 60 prosent av de spurte at de vil at Vinmonopolet skal være eneste kanal for salg av vin, brennevin og sterkøl, den sterkeste oppslutningen om Vinmonopolet siden målingene startet i 2002.

UTFORDRENDE FORVENTNINGER

Vinmonopolets ledelse reviderte selskapets strategiske plan i 2013. Forrige revisjon av selskapsstrategien ble gjort i 2007 og det var naturlig å gjøre en bredere gjennomgang som følge av utviklingen i samfunnet og det nye politiske klima etter stortingsvalget i 2013.

Til tross for at 90 prosent av Norges befolkning bor i en kommune med vinmonopol er det stadig påtrykk for å åpne nye butikker, særlig i kommuner hvor Vinmonopolet ikke har butikk. Forventningene om at Vinmonopolet skal åpne butikk i mange av landets 193 kommuner uten et vinmonopol er kanskje selskapets største strategiske utfordring på kort sikt. For å bedre tilgjengelighet i distrikts-Norge utviklet Vinmonopolet en ny, liten butikkmodell i 2013. Den såkalte kategori 1-butikken er på snaut 50 kvadratmeter og har plass til rundt 200 produkter. Den vil som oftest være drevet som en filial underlagt et annet vinmonopol og ha begrenset åpningstid. Lyngen i Troms og Herøy i Nordland ble valgt som testkommuner, og planen er at det åpnes kategori 1-butikk i begge disse kommunene i løpet av første halvår 2014.

DET BESTE KUNDEMØTE

Vinmonopolets mål er å være Norges ledende faghandelskjede. Kundeservice, fagkunnskap og produktutvalg er viktig for å nå dette målet. Servicekvaliteten blir målt gjennom mystery shoppere, som opptrer som vanlige kunder i butikkene. Alle butikker ble målt seks ganger i 2013, på områder som mottagning, behovsavklaring, rådgivning, oversiktighet i butikk, varetrykk, avslutning av handel osv.

MYSTERY SHOPPER

	2012	2013
Score mystery shopper	94,3	95,4
Produktivitet økning i prosent	2,6	0,8

Resultatet øker med 1,1 poeng samtidig som produktiviteten i butikkene øker med 0,8 prosent, et tegn på at butikkene klarer å vise ypperlig service samtidig med at butikkens drift effektiviseres.

For å bedre tilgjengelighet i distrikts-Norge utviklet Vinmonopolet en ny, liten butikkmodell i 2013

SOSIAL KONTROLL OG KAMPANJER

Sosial kontroll er en av Vinmonopolets viktigste oppgaver. Ingen under 18 år skal få kjøpt øl eller vin og ingen under 20 år skal få kjøpt brennevin. Kunder under 25 år skal vise legitimasjon og viser de ikke legitimasjon uoppfordret, skal de bli spurt om det. Andelen ungdommer som ble kontrollert for alder var omtrent den samme i 2012 og 2013. Vi ser er en gledelig overgang fra de vi må spør om legitimasjon til de som uoppfordret viser det. Butikkene blir også målt på gjennomføringen av alderskontroll, ved hjelp av mystery shoppere. Vi kaller dette «stille alderskontroll».

Alle butikker ble målt 16 ganger i 2013. Resultatet har økt jevnlig fra 43 prosent i 2007 som var det første året med måling, til 91 prosent i 2011. De to siste årene har det gått noe ned. I 2013 er resultatet 6,9 prosent lavere enn året før og 10,9 prosent under målet vi har på 90 prosent. Dette er en uheldig utvikling som styret har stor oppmerksomhet rettet mot. Det er satt i verk tiltak som informasjonsmøter i butikk og på butikksjefsnivå rundt alderskontroll, og antall kontroller øker i 2014 med 8 til 24 kontroller per butikk. Den siste målingen i desember viste et samlet resultat på 89,7 prosent.

Alle butikker ble i 2013 målt 16 ganger på alderskontroll av mystery shoppere.

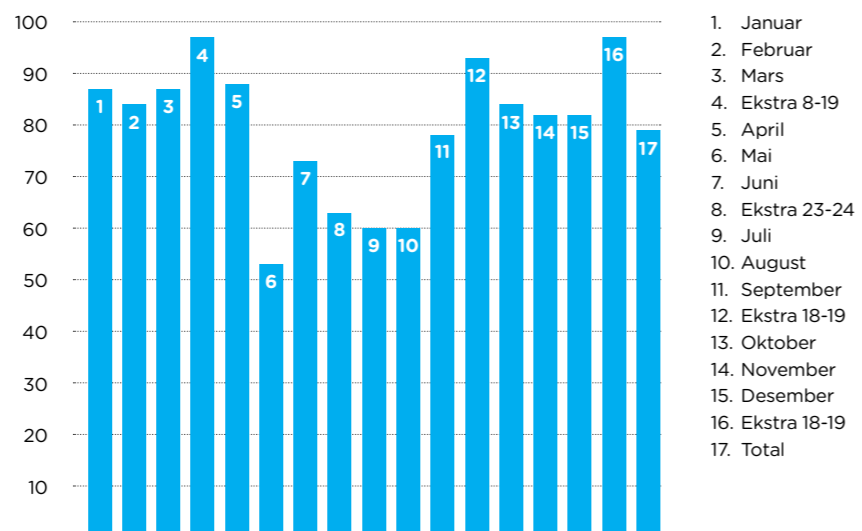
3,2 millioner kontroller av aldersbevis ble gjennomført i 2013.

SOSIAL KONTROLL

	2012	2013
Stille alderskontroll	86	79
Antall tester per butikk	12	16
Vist leg uoppfordret	1,8 mill.	2 mill.
Spurt om leg	1,4 mill.	1,2 mill.
Avvist pga. alder	9140	6907
Avvist pga. langing	1487	1207
Avvist pga. beruselse	5457	4792
Antall spurte og uoppfordret viste legitimasjoner som prosentvis del av antall ekspederinger	9,7	9,9

ALDERSKONTROLL 2013

Vinmonopolet gjennomfører også alderskontrollkampanjer og anti langingskampanjer for å støtte opp under det arbeidet som utføres i butikk. I februar og august var det ekstra oppmerksomhet i butikkene rundt alderskontroll, mens det i mai og november ble gjennomført kampanjer mot vennelanging. I september ble i tillegg oppmerksomheten rettet mot bruken av falsk legitimasjon blant mindreårige.

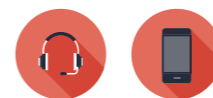
BUTIKKER OG TILGJENGELIGHET

	2012	2013
Antall butikker per 31.12.	278	288
Antall nye butikker	11	10
Antall kommuner med vinmonopol	219	223
Antall kommuner uten vinmonopol som har søkt om butikk	106	110
Prosentvis andel av befolkning i kommune med eget vinmonopol	89	89
Prosentvis andel av befolkning som bor nærmere enn 30 km fra nærmeste vinmonopol	95	96
Prosent som er helt eller delvis enig i påstanden: «Tilgangen til Vinmonopolet er god nok der jeg bor»	89	90

E-HANDEL (VINMONOPOLET.NO OG KUNDESENTER)

	2012	2013
Antall besøk på vinmonopolet.no	5,6 mill.	6,9 mill.
Prosentvis endring fra året før	7	22,7
Andel fra mobile enheter (mobil/nettbrett)	29	41
Ordre i nettbutikk og kundesenter	95 000	102 000
Prosentvis endring fra året før	4,4	7,3
Kundesenter - antall henvendelser	131 000	124 000
Prosentvis endring fra året før	- 7	- 5,8

I en undersøkelse gjennomført av TNS Gallup svarer 90 prosent at de er enig i at tilgangen til Vinmonopolet er god nok der de bor. Bedre butikkdekning har gitt sterkere oppslutning om Vinmonopolet over tid, men det er fortsatt 110 kommuner som ønsker vinmonopol men som ikke har det. Spørsmålet om Vinmonopolets tilgjengelighet var tydelig i det politiske ordskiftet før valget, og for å imøtekomme politiske og lokale ønsker om bedre tilgjengelighet i distriktene, utviklet Vinmonopolet en ny, liten butikkmodell i 2013, den såkalte kategori 1-butikken. Styret forutsetter at nye butikker, over tid, dekker sine egne kostnader.

Antall besøkende på Vinmonopolets nettside øker kraftig, med over 87 prosent de siste fire årene. At antall ordre gjennom nettbutikken og kundesenteret økte i fjor med totalt 7,3 prosent, eller hhv. 2 prosent for nettbutikk og 30,5 prosent for kundesenteret, skyldes bl.a. at kundesenteret nå håndterer flere ordre som butikkene tidligere utførte. Lav vekst for nettbutikken skyldes at mye av trafikken nå kommer fra mobile enheter og at handelsløsningen for disse kanalene ikke er godt utviklet. Vi arbeider med å gjøre disse løsningene bedre.

Den store interessen for vinauksjoner gjør at dette konseptet videreføres i 2014, med både fysisk auksjon og nettauksjon.

AUKSJONER:

Vinmonopolet gjennomførte i samarbeid med Blomqvist Norges første vinauksjon i 2013. Interessen var stor, over 1 150 tilbud ble innlevert. Det ble gjennomført både en klassisk auksjon og en nettauksjon i november, med stor interesse fra både kjøpere og selgere og fra media. Den store interessen for vinauksjoner gjør at dette konseptet videreføres i 2014, med både fysisk auksjon og nettauksjon.

Antall flasker tilbudt	1150
Antall lots, klassisk auksjon	188
Antall lots, nettauksjon	394
Salgsprosent	94
Gjennomsnittlig salgspris i forhold til verddivurdering, klassisk auksjon, prosent	+ 5
Gjennomsnittlig salgspris i forhold til verddivurdering, nettauksjon, prosent	+ 15

SALGET:

	2012	2013
Totalt solgte vareliter	79,9 mill.	80,6 mill.
Prosentvis endring fra året før	1,9	1
Svakvin solgte vareliter	65,7 mill.	66,4 mill.
Prosentvis endring fra året før	4,1	1,1
Brennevin solgte vareliter	11,9 mill.	11,5 mill.
Prosentvis endring fra året før	-2	-3,1
Øl solgte vareliter	1,4 mill.	1,8 mill.
Prosentvis endring fra året før	23	25,5
Sterkvin solgte vareliter	670 000	636 000
Prosentvis endring fra året før	-5,4	-5
Alkoholritt solgte vareliter	223 000	280 000
Prosentvis endring fra året før	32,8	25,5

Totalvolumet økte med 1 prosent til 80,6 mill. liter. Også i 2013 viser Vinmonopolets salg store deler av året tegn til utflatning og stagnasjon. Utflatningen startet i 2010 og kan ha flere årsaker. Man har periodevis sett tegn til stagnasjon i varehandelen generelt og veksttakten er lav i historisk sammenheng, den laveste siden slutten av 1980-tallet. Utover dette har vi en økning i grensehandelen og rekord i antall flypassasjerer til utlandet. Det er derfor klart at både grensehandel og taxfreesalg tar markedsandeler fra Vinmonopolet. Omtrent hver syvende flaske vin og brennevin som konsumeres i Norge er nå kjøpt på taxfree. Salget av svakvin økte med 1,1 prosent til 66,4 mill. liter, og står nå for 82 prosent av Vinmonopolets omsetning. Sterkøl og alkoholfrie drikker økte også, begge med 25,5 prosent til henholdsvis 1,8 mill. og 280 000 liter. Brennevin gikk tilbake med 3,1 prosent til 11,5 mill. liter, mens salget av sterkvin gikk ned med 5 prosent til 636 000 liter.

VAREFORSYNING OG SORTIMENT

Hovedtrenden i salget fra de siste årene holder seg også gjennom 2013. Mens det er en nedgang for brennevin og sterkvin, er det vekst for svakvin, sterkøl og alkoholfritt. Folk velger vekk mørke og alkoholrike produkter til fordel for lettere og lysere kategorier. Dette gjenspeiles også i produktene som er lansert i 2013.

Nyheter lansert i 2013

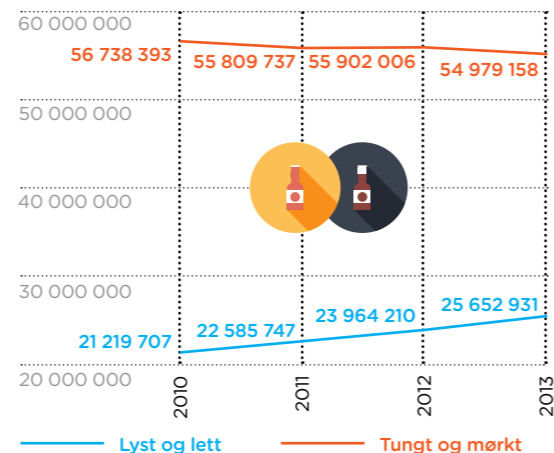
Rødvin	202
Hvitvin	104
Rosévin	15
Musserende vin	36
Sterkvin	15
Brennevin	51
Øl	54
Alkoholritt	13
Diverse	7
Totalt	497

Vinmonopolets vareutvalg er blant verdens største og beste. Totalt hadde 19 202 forskjellige produkter salg i 2013. Dette er omtrent det samme antallet som i 2012. Sortimentet i Vinmonopolets butikker varierer fra ca. 400 produkter i de minste butikkene (kategori 2) til over 2 000 produkter i de største (kategori 7).

ANTALL PRODUKTER SOM HAR HATT SALG I 2013

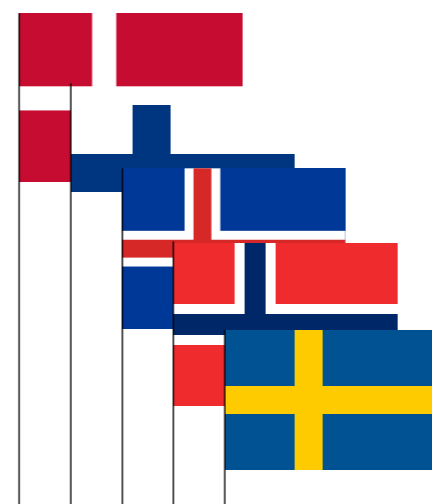
	2012	2013
Rødvin	8 666	8 615
Hvitvin	5 104	5 068
Rosévin	402	441
Musserende	1 319	1 389
Sterkvin	426	412
Brennevin	2 340	2 416
Øl	731	803
Alkoholritt	48	58
Totalt	19 036	19 202

Det er 367 grossister med leveringsavtale til Vinmonopolet. Dette er en økning fra 299 grossister året før. De ti største grossistene står for en markedsandel på nesten 40 prosent. Grossistene bruker distribusjonsfirmaer for å levere til butikkene, og de fire største distributørene står for 99 prosent av levert volum til butikkene.

FREMTIDEN BLIR LYS OG LETT

Sakte men sikkert er folk i ferd med å bytte ut mørke og alkoholrike produkter med lette, lyse og alkoholsvakere alternativer. Mens vi ser en nedgang for rødvin, brennevin og sterkvin, øker salget av hvitvin, musserende viner, rosévin, øl og alkoholfrie varer. Denne trenden drives trolig av økt fokus på helse og sunn livsstil, endrete matvaner – folk spiser lettere; kylling og sushi – samt varmere klima. Med økt gjennomsnittstemperatur foretrekker folk lette og lyse produkter.

SAMFUNNSANSVAR

De nordiske monopolene har i flere år samarbeidet om leverandør oppfølging knyttet til samfunnsansvar. Våre felles nordiske etiske retningslinjer (Code of Conduct) ble utarbeidet i 2011 og Vinmonopolet har i 2013 fortsatt programmet med å følge opp at leverandørene (produsentene) etterlever kravene i denne. I 2013 har vi fulgt opp alle produsenter fra Chile, Argentina, Thailand, Australia og Norge. Oppfølgingen har vært gjennomført i form av egenrapportering, sendt til leverandørene fra deres respektive norske importører. Importørene deltok på kurs hos Vinmonopolet høsten 2013, hvor de fikk tilgang til Det Norske Veritas sitt oppfølgingssystem EasyRisk Manager. Dette systemet brukes til å følge opp produsentenes etterlevelse av Vinmonopolets Code of Conduct.

Totalt har 68 importører og deres leverandører fra ovennevnte land deltatt i 2013. Importører som hadde leverandører med vesentlige brudd på de etiske retningslinjene, har aktivt fulgt opp disse produsentene, og bruddene har blitt utbedret.

I 2013 har Vinmonopolet som et supplement til leverandørens egenrapportering gjennomført stikkprøverevisjoner (inspeksjoner) hos to leverandører i Sør-Afrika. Inspeksjonene ble gjennomført av DNV.

I 2014 vil Vinmonopolet gjennomføre en tilsvarende oppfølging av alle leverandører fra Italia, Frankrike, Spania, Portugal, US California, Tyskland og Ungarn.

KORRUPSJON

Vinmonopolet har nulltoleranse for korrupsjon og arbeider aktivt for at korrupsjon ikke skal forekomme i vår forretningsvirksomhet eller hos våre samarbeidspartnere. Vinmonopolet har etiske retningslinjer som regulerer forhold rundt de ansattes personlige atferd og retningslinjer for kontakt med leverandører. Gjennom The Nordic Alcohol Monopolies' Code of Conduct stiller vi krav om at alle drikkevareleverandører skal arbeide aktivt for å motvirke korrupsjon i sin virksomhet. Ved innkjøp av driftsmidler og tjenester følger Vinmonopolet lov om offentlige anskaffelser, hvor et grunnleggende krav er at oppdragsgiver skal opptre i samsvar med god forretningsskikk, sikre høy forretningsetisk standard i den interne saksbehandling og sikre at det ikke finner sted forskjellsbehandling mellom leverandører.

MILJØ

Vinmonopolet har som mål å være Norges ledende faghandelskjede også på miljø. Med 274 miljøfyrtårnsertifiserte butikker ved utgangen av 2013 er Vinmonopolet kjeden med flest sertifiserte butikker i Norge.

Det er arbeidet målrettet med miljøsertifisering siden 2009, og målet med alle butikker sertifiserte ved utgangen av 2013 ble nesten nådd.

De viktigste miljøtiltakene i 2013 har vært å etablere et miljøsamarbeid med de andre nordiske alkoholmonopolene (Sverige, Finland, Island og Færøylene) for å samkjøre miljøkravene vi stiller til leverandører vi kjøper fra og for å sikre best mulig effekt av miljøarbeidet. Alle butikkene har tatt i bruk et nytt energioppfølgingssystem slik at det kan settes inn målrettede tiltak for å sikre så lavt energiforbruk som mulig og det er startet utrulling av et beste praksis-program for avfallshåndtering. Dette består av praktiske og lettfattelige tiltak som alle butikker skal innarbeide i sine rutiner for å redusere miljøbelastning, og for å gjøre avfallshåndteringen i det daglige enklere.

Vinmonopolet skal bidra til at leverandørene og samarbeidspartnerne våre reduserer sine miljøbelastninger, og blikket vil derfor rettes mot dem i tiden som kommer for å se hvilke tiltak som kan gjøres bakover i verdikjeden, ikke minst på emballasjesiden.

Miljøfyrtårn	2012	2013
Antall sertifiserte butikker, per år	113	72
Totalt antall sertifiserte butikker i kjeden	202	274
Prosentvis andel sertifisert per 31.12.	73	95

Bæreposer	2011	2012	2013
Antall bæreposer ut fra butikk	26 859 000	20 659 000	24 974 000

Det var en sterk reduksjon i antall poser ut fra Vinmonopolets butikker etter at det ble innført betaling med en krone posen. I 2012 ble det inngått en avtale på levering av bæreposer med 80 prosent gjenvunnet plast, som er en veldig høy andel gjenvunnet materiale. Det viste seg at kvaliteten ikke var god nok, og andelen gjenvunnet materiale måtte minskes, til 50 prosent. Økningen i antallet poser i 2013 skyldes dels økt salg, høyere andel flasker og flere kunder, men også de utfordringene som skyldtes dårlig kvalitet på posene hvor kundene fikk ekstra poser. V har som mål å redusere posebruket ytterligere blant annet gjennom økt salg av gjenbruksnett.

Alle de fem nordiske alkoholmonopolene samarbeider tett om et felles regelverk for leverandør oppfølging (CSR).

ORGANISASJON OG ANSATTE

Ansatte	2012	2013
Antall ansatte	1 805	1 802
Antall årsverk	1 125	1 139
Endring i årsverk fra året før	-5	13,9
Heltid	675	652
Deltid	1 130	1 150

1 802 ansatte arbeidet i Vinmonopolet ved utgangen av 2013, som utførte 1 139 årsverk. Vinmonopolet har en stor andel ansatte i deltidsstilling. Vi ønsker å redusere ufrivillig deltid og det har vært en positiv utvikling i løpet av året i arbeidet med å øke størrelsen på deltidskontrakter. Det er samtidig en utfordring med mange små butikker i distriktene som er stengt deler av uken samt at det meste av salget foregår i helgen.

Sykefravær	2012	2013
Totalt sykefravær	7,5 %	7,4 %
Korttidsfravær (inntil 16 dager)	2,8 %	2,6 %
Langtidsfravær (over 16 dager)	4,7 %	4,8 %

Sykefraværet har gått noe ned fra 2012. Det er flere årsaker til dette, bl.a. en tettere oppfølging av sykemeldte som følge av oppfølgingsplan og dialogmøter. Dette har medvirket til en bedre kommunikasjon og forståelse for utfordringer som både arbeidstaker og arbeidsgiver har.

Likestilling	2012		2013	
%	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Deltid	80	20	77	23
Butikksjefer	53	47	54	46
Andre ledere Kjedekontor m/personalansvar	46	54	41	59
Ledergruppe	29	71	33	67
Styret	44	56	44	56
Ledere totalt	52	48	52	48
Totalt i Vinmonopolet	70	30	69	31

Arbeidet med likestilling er en viktig del av Vinmonopolets personalpolitikk. Dette gjelder ved rekruttering, kompetanseutvikling, lønnspolitikk og arbeidsvilkår. Vinmonopolet ønsker en mest mulig jevn fordeling mellom kvinner og menn. Ved utgangen av året var det 69 prosent kvinner og 31 prosent menn i bedriften.

PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE

Vinmonopolet vil legge til rette for at ansatte som gjennom et langt arbeidsliv har fått slitasjeskader kan fortsette i jobben. Det er imidlertid utfordringer i små butikker der det ikke er så enkelt å tilrettelegge i like stor grad som i en større butikk. Det vil også kunne være mer sårbarhet og belastning på de øvrige ansatte i små butikker når det skal tilrettelegges over lengre tid.

AVVIK - SKADER

For å øke oppmerksomhet på avvik og skader og oppfølgingen av disse har Vinmonopolet innført et elektronisk avvikssystem. I 2013 er det totalt rapportert 115 avvik. Av disse, relaterer 88 seg til HMS. 20 avvik gjelder personskader, 25 tilløp til skader, 27 tilfeller av trusler/psykisk vold hvor ansatte er direkte berørt, 2 tilfeller av fysisk vold/slagskader og 10 rapportert som øvrig/annet. 11 skader har ført til medisinsk behandling eller fravær og disse er hovedsakelig klem- og kuttskader.

Selv om sykefraværet i Vinmonopolet har gått ned de senere årene, er det likevel for høyt. Styret har som mål at sykefraværet blir redusert ytterligere.

NY IT-LØSNING

Arbeidet med innføring av ny IT-struktur ble sluttført i 2013. Styret har fulgt prosjektet tett fra starten i 2007. Alle butikkene var lagt over på SAP, selskapets nye IT-plattform, ved utgangen av november 2013. Systemet har blitt tilpasset Vinmonopolets prosesser gjennom 2013 og støtter i dag arbeidet på en god måte. Gjennom 2014 vil imidlertid løsningen ytterligere forbedres slik at effektiviseringsgevinster kan hentes ut både i håndtering av vareflyt, for butikkdrift og innen økonomi. Innføringen av SAP i alle butikkene har vært krevende for organisasjonen. Styret vil berømme alle involverte for et godt utført arbeid med en vellykket innføring av SAP i alle butikker.

Styret vil berømme alle involverte for et godt utført arbeid med en vellykket innføring av SAP i alle butikker.

INTERNBEREDSKAP

KRISE- OG KATASTROFEOMRÅDER

Vinmonopolet skal kunne håndtere krise-, katastrofe- og krigssituasjoner med basis i egen organisasjons ansvar og ressurser, og ha gode rutiner og en klar rollebevissthet overfor departementet og øvrige sektorer og virksomheter. Vinmonopolets risikoanalyse for kriser ble revidert i 2012 og den overordnede krisehåndteringsplanen oppdatert i etterkant av dette.

HÅNTERINGSSTRATEGIER

Vinmonopolet har utarbeidet konkrete handlingsplaner for å håndtere eventuelle kriser som måtte oppstå. De seks opprin-

nelige handlingsplanene ble utvidet til åtte etter gjennomgangen av risiko for kriser. Det ble gjennomført en egen kriseøvelse i Vinmonopolet høsten 2013, og i etterkant av denne ble det utarbeidet en ny handlingsplan for ulykker ved reiser.

RISIKOSTYRING

Vinmonopolet gjennomfører en årlig kartlegging av forhold som kan svekke selskapets måloppnåelse og det iverksettes tilhørende oppfølgingstiltak som er tilpasset risiko og vesentlighet. Økende målkonflikt mellom økonomisk utvikling og handlingsrom, mangelfull sosial kontroll, rammebetingel-

ser og mangelfull innfrielse av kravet om bedre tilgjengelighet ble i 2013 vurdert som forhold med høy risikoprofil.

Vinmonopolet startet i 2013 et arbeid med å revidere det overordnede rammeverk for risikostyring. Målet er å kvalitetssikre at våre styrende dokumenter og prosesser er i tråd med beste praksis på området. Det tas sikte på å gjennomføre risikokartlegging for 2014 etter de nye retningslinjer og prosedyrer.

Internrevisor etterprøver og verifiserer arbeidet med risikostyring samt linjeorganisasjonens oppfølging og gjennomføring av besluttede tiltak. Resultatet rapporteres til styret og kontrollkomiteen.

Vinmonopolets risikoanalyse for kriser ble revidert i 2012 og overordnet kriseplan ble oppdatert bla. med en ny handlingsplan for ulykker ved reise.

REGNSKAP

Vinmonopolets omsetning (eks. mva.) var 12 296 MNOK, hvorav 6 643 MNOK var alkoholavgifter. Dette er en omsetningsøkning på 335 MNOK fra 2012. Etter fradrag av varekostnader og øvrige driftskostnader, var driftsresultatet 86,2 MNOK. Driftsresultatet ble 36,9 MNOK lavere enn i 2012. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak økte lønns- og personalkostnader, og da hovedsakelig økning i pensjonskostnader. Pensjonskostnaden er økt med 41,9 MNOK i forhold til 2012.

Hovedårsaken til denne økningen er lavere avkastning på pensjonsmidlene.

Resultatet før skatt ble 120,9 MNOK, som er 46,7 MNOK lavere enn i 2012. Foruten økning i pensjonskostnader har også reduserte renteinntekter og avkastninger på eksterne plasseringer bidratt til et lavere resultat.

Stortinget har fastsatt at 50 prosent av overskuddet etter skatt skal tilfalle staten. Dette utgjør 42,3 MNOK. Årets resultat etter skatt, fratrukket statens overskuddsandel utgjør 42,3 MNOK, og foreslås overført til annen egenkapital. I henhold til Lov om Aktieselskapet Vinmonopolet (Vinmonopol loven) utbetales også et aksjeutbytte til eierne med 2.500 kroner.

Kontantstrømmene fra operasjonelle aktiviteter var 191,0 MNOK og 75,9 MNOK ble benyttet til investeringsaktiviteter. Forskjellen mellom driftsresultat og kontantstrøm fra

operasjonelle aktiviteter skyldes i all hovedsak endring i arbeidskapitalen.

Samlet beholdning av kontanter og kontantekvivalenter per 31.12.2013 var 1 972,5 MNOK. kroner i forhold til 1 857,3 MNOK ved forrige årsskifte. Den gode likviditeten ved årsskiftet må sees i sammenheng med høy omsetning mot slutten av året.

Totalkapitalen i selskapet utgjorde 3 320,0 MNOK per 31.12.2013. Bokført egenkapital var 479,0 MNOK, tilsvarende en egenkapitalprosent på 14,4 %. Til sammenlikning var egenkapitalen per 31.12.2012 på 273,0 MNOK, tilsvarende en egenkapitalprosent på 8,6.

I tillegg til disponeringen av årets resultat skyldes økningen i egenkapital et positivt estimatavvik på pensjoner.

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Vinmonopolets likvide midler er hovedsakelig plassert i konsernkontoordning med flytende rente, men det er en risiko for endringer i rentenivået på innskuddene. Grunnet lav ekstern gjeld vil renterisikoen være minimal. I tillegg er 300 MNOK plassert i obligasjoner og sertifikater innenfor stats-, kommune- og finanssektoren. Renterisikoen anses for liten.

Vinmonopolet er ikke eksponert for valutarisiko, da hele omsetningen er i norske kroner.

med veksten for hele Sverige. Tall fra SIRUS viser en økning i flyplassenes taxfreesalg av vin og brennevin på 16 prosent fra 2010 til 2012.

Vinmonopolets styre ser med bekymring på denne utviklingen som kan bidra til å undergrave Vinmonopolets funksjon som et av samfunnets viktigste alkoholpolitiske virkemidler.

Styret vil derfor advare mot at forskjellen i avgiftsnivået mellom Norge og Sverige blir så høyt at det i seg selv bidrar til ytterligere handelslekkasje.

Med vellykkete resultater fra prøvedriften ligger alt til rette for at kategori 1-butikken kan gjøres permanent. Vinmonopolet vil da årlig kunne åpne flere slike butikker i distriktene i årene fremover.

Styret vil sikre at Vinmonopolet også i fremtiden er samfunnets viktigste virkemiddel for ansvarlig salg av alkohol og vil arbeide for at Vinmonopolet overtar taxfreesalget av alkoholholdige drikkevarer ved norske flyplasser (ankomst fra utland). Styret vil også arbeide for at Posten skal kunne utlevere våre varer i postens egen åpningstid og at det skal kunne vises produktbilder på våre nettsider slik at nettbutikken blir et enda bedre alternativ for de som bor i små kommuner uten egen vinmonopolbutikk i dag.

Hill Marta Solberg
Hill Marta Solberg
Styreleder

Margrethe Sunde
Margrethe Sunde
Nestleder

Marit Warncke
Marit Warncke

J. Martin Klafstad
J. Martin Klafstad

Gunnar Luuvigsen
Gunnar Luuvigsen

Bjørn Arild Gram
Bjørn Arild Gram

Helge Storvik
Helge Storvik

Turid Sundsetvik
Turid Sundsetvik

Svend Bang Pedersen
Svend Bang Pedersen

Kai G. Henriksen
Kai G. Henriksen
Adm. direktør

FREMTIDSUTSIKTER OG STRATEGISKE UTFORDRINGER

Vinmonopolet er avhengig av folks støtte. I dag har Vinmonopolet og monopolordningen sterk folkelig oppslutning. Framtidig støtte forutsetter imidlertid at selskapet får anledning til å utvikle seg i takt med endrede kundebehov og -forventninger, eksempelvis nye driftsformer for tilgjengelighet.

Vinmonopolets evne til å utvikle seg slett og møte kundenes forventninger er avhengig av en sunn økonomisk utvikling. En generell økning i kostnadsbildet, i kombinasjon med nedgang i salget og derved reduserte inntekter, vil kunne begrense mulighetene til å utvikle selskapet.

Tall fra Systembolaget for 2013 viser en tredobbel vekst i selskapets butikker langs grensen mot Norge sammenlignet

Resultat

Tall i millioner kroner	Note	2013	2012
DRIFTSINNEKTER			
Salgsinntekter	2	12 296,4	11 961,4
Andre inntekter		11,0	10,1
SUM DRIFTSINTEKTER		12 307,3	11 971,5
DRIFTSKOSTNADER			
Vareforbruk	3	10 739,5	10 468,1
Lønn og andre personalkostnader	4,19	984,5	885,7
Avskrivninger på varige dr.midler	13	71,7	69,5
Nedskrivninger på varige dr.midler	13	3,9	0,0
Andre driftskostnader	5	421,7	425,1
SUM DRIFTSKOSTNADER		12 221,2	11 848,5
DRIFTSRESULTAT		86,2	123,1
FINANS			
Finansinntekter	6,8	35,9	46,9
Finanskostnader	6	1,2	2,5
SUM FINANSRESULTAT		34,7	44,5
RESULTAT FØR SKATT		120,9	167,5
Skattekostnad	14	36,2	47,0
ÅRETS RESULTAT		84,7	120,6
AVSATT TIL			
Til overskuddsandel og utbytte	15	42,3	60,3
Til annen egenkapital	18	42,3	60,3
SUM		84,7	120,6

Balanse

Tall i millioner kroner	Note	2013	2012
EIENDELER			
Lisenser og programvare	13	79,5	79,8
Utsatt skattefordel	14	287,9	360,5
Varige driftsmidler	13	244,4	243,8
Obligasjoner og aksjer	12	1,4	1,4
ANLEGGSMIDLER		613,3	685,6
Varebeholdning	9	668,2	586,4
Kundefordringer	10	50,7	27,1
Andre kortsiktige fordringer	11	15,3	24,5
Finansielle plasseringer	8	374,7	369,2
Kontanter, bankinnskudd	7	1 597,7	1 488,2
OMLØPSMIDLER		2 706,7	2 495,3
SUM EIENDELER		3 320,0	3 180,9

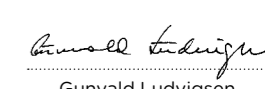
Tall i millioner kroner	Note	2013	2012
GJELD OG EGENKAPITAL			
Innskutt kapital			
Aksjekapital	17	0,1	0,1
Opptjent kapital			
Annen egenkapital	18	479,0	272,9
EGENKAPITAL		479,0	273,0
Pensjonsforpliktelser	19	1 099,7	1 319,5
LANGSIKTIG GJELD		1 099,7	1 319,5
Leverandørgjeld		1 399,6	1 096,5
Betalbar skatt	14	39,6	83,5
Skyldig offentlige avgifter		107,2	134,2
Overskuddsandel og utbytte	15	42,3	60,3
Annen kortsiktig gjeld	16	152,7	213,8
KORTSIKTIG GJELD		1 741,3	1 588,4
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		3 320,0	3 180,9

Hill Marta Solberg
Styreleder

Margrethe Sunde
Nestleder

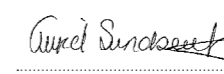

Marit Warncke

J. Martin Klafstad

Gunvald Ludvigsen

Bjørn Arild Gram

Helge Storvik

Turid Sundsetvik

Svend Bang Pedersen

Kai G. Henriksen
Adm. direktør

Kontantstrømoppstilling

Tall i millioner kroner	2013	2012	2011	2010
LIKVIDER TILFØRT FRA VIRKSOMHETEN				
Tilført fra årets virksomhet *)	72,5	159,6	104,1	97,6
Endring leverandører	303,1	-342,6	138,4	206,9
Endring i lager, debitorer	-105,5	76,0	-3,1	-46,6
Endring andre kortsiktige poster	-79,1	56,3	-1,1	-16,9
NETTO LIKVIDITETSEMDRING FRA VIRKSOMHETEN	191,0	-50,7	238,4	240,9
LIKVIDER BRUKT PÅ INVESTERINGER				
Investeringer i varige driftsmidler	-75,9	-80,4	-82,7	-102,3
Salg av varige driftsmidler	0,0	0,0	21,0	17,5
NETTO LIKVIDITETSEMDRING FRA INVESTERINGER	-75,9	-80,4	-61,7	-85,0
LIKVIDER FRA FINANSIERING				
Endring andre langsiktige fordringer	0	0	3,0	0
NETTO LIKVIDITETSEMDRING FRA FINANSIERING	0	0	3,0	0
Netto endring i likvider gjennom året	115,1	-131,3	179,6	155,9
Likvider 1.1	1 857,3	1 988,6	1 809,0	1 653,1
LIKVIDER 31.12	1 972,5	1 857,3	1 988,6	1 809,0
Spesifikasjon likvider 31.12				
Kontanter			29,2	30,4
Bankinnskudd	1 597,7	1 488,2	1 608,5	1 439,9
Finansielle plasseringer	374,7	369,2	351,0	338,8
SUM LIKVIDER	1 972,4	1 857,3	1 988,6	1 809,0
Resultat før Skatt	120,9	167,5	159,3	211,6
Gevinst/tap ved salg av driftsmidler	-	-	-15,8	-17,0
Ordinære av- og nedskrivninger	75,6	69,5	67,5	58,7
Betalbar skatt (Vinmonopolavgift)	-83,5	-27,0	-36,1	-43,9
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	19,8	9,9	-9,7	-63,6
Overskuddsandel	-60,3	-60,3	-61,1	-48,3
*) TILFØRT FRA ÅRETS VIRKSOMHET	72,5	159,6	104,1	97,6

Noter til regnskapet

(alle tall i tusen kroner der ikke annet fremgår)

1.0 SAMMENDRAG AV DE VIKTIGSTE

REGNSKAPSPRINSIPPENE

AS Vinmonopolet er underlagt Lov om Aktieselskapet Vinmonopolet og avlegger årsregnskap i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge.

1.1 DRIFTSINNTEKTER

Salgsinntektene er presentert inklusive alle avgifter med fradrag for merverdiavgift. Inntektsføring finner sted ved levering av varer til kundene.

1.2 KLASSIFISERING OG VURDERING AV

BALANSEPOSTER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

1.3 VAREBEHOLDNING

Varebeholdningens verdi blir beregnet etter prinsippet om glidende gjennomsnitt og fluktuerer i takt med prisjusteringer på varene.

1.4 KUNDEFORDRINGER OG ANDRE

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

1.5 KORTSIKTIGE INVESTERINGER

Finansielle investeringer klassifiseres som omløpsmidler. Kortsiktige investeringer (obligasjoner og sertifikater), som inngår i en handelsportefølje med henblikk på videresalg, vurderes til markedsverdi. Obligasjoner og sertifikater som holdes til forfall vurderes til kostpris tillagt amortisert over- og underkurs.

1.6 VARIGE DRIFTSMIDLER OG

IMMATERIELLE RETTIGHETER

Balanseførte driftsmidler omfatter inves-

teringer som gir kapasitetsøkning eller vesentlig kvalitetsbedring. Disse er oppført i balansen til kostpris redusert for ordinære avskrivninger og nedskrivninger. Programvare, enten den er kjøpt eller egenutviklet, er presentert på linjen for lisenser og programvare. Unntaket er operativsystemer ol. som leveres sammen med maskinvare. Behandlingen for øvrig er lik med varige driftsmidler. Investeringer i butikklokaler vurderes samlet i en portefølje ved vurdering av hvorvidt virkelig verdi er lavere enn bokført verdi. Driftsmidler som ikke er i bruk nedskrives til gjenvinnbart beløp.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Tap ved salg av anleggsmidler er beregnet som differansen mellom salgssum og bokført verdi, og er presentert netto under øvrige driftskostnader. Gevinst ved salg av anleggsmidler, som er beregnet på tilsvarende måte, er presentert netto under andre inntekter.

1.7 SKATT

Utsatt skatt er beregnet med 27 prosent på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Negative midlertidige forskjeller og positive midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode er utlignet.

1.8 PENSJONSFORPLIKTELSER

Vinmonopolets ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Selskapet har dessuten pensjonsordninger vedrørende avtalefestet førtidspensjon (AFP) og lønnsytelser utover 12G. Pensjonsordningen for lønnsytelser utover 12G er finansiert over drift.

Pensjonsordningen i SPK er forsikrings-teknisk oppbygd. Ordningen er imidlertid ikke fondsbasert. Utbetalingen av pensjonene er garantert av staten (Pensjonsloven §1). Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelsene skjer etter aktuarielle prinsipper. Det blir simulert en avkastning av fondsmidler tilsvarende langsiktige statsobligasjoner. Avvik i den faktiske utviklingen fra de beregningsmessige forutset-

ninger vil kunne gi både en over- og underfinansiering av ordningen. Ved overgangen til forsikringsteknisk oppbygging i 1995 var pensjonsordningen i balanse, idet fondsmidler ble satt til beregnet pensjonsforpliktelse på dette tidspunktet.

Vinmonopolet følger Norsk Regnskapsstandard 6A som gir regnskapspliktige mulighet til å anvende rammeverket i International Accounting Standard 19(IFRS). Årets beregnede kostnad føres over resultatregnskapet som lønn og andre personalkostnader. Nåverdien av pensjonsforpliktelsen er etter fradrag for beregnede pensjonsmidler klassifisert som langsiktig gjeld i balansen. Estimaterendringer føres løpende direkte mot egenkapitalen.

I 1997 ble det forhandlet frem avtalefestet førtidspensjon (AFP). Ordningen innebærer at ansatte kan gå av med pensjon ved fylte 62 år eller senere. Ved fylte 67 år går arbeidstaker over på normal pensjon. Det betales ordinær premie til AFP i perioden. Den ordinære pensjonsforpliktelsen fra fylte 67 år kostnadsføres i perioden fram til antatt tidspunkt for førtidspensjonering (AFP). Ved beregning av AFP-forpliktelsene er det benyttet samme forutsetninger som for de ordinære pensjonsforpliktelsene, samt estimat for uttakstilbøyeligheter.

Vinmonopolet har fra 1. januar 2013 endret regnskapsprinsipp knyttet til regnskapsføring av pensjoner i tråd med endringene i IAS 19. Endringene i standarden innebærer at «korridorløsningen» for aktuar-messige gevinster og tap ikke lenger benyttes og at estimatavvik, etter justering for utsatt skatt/utsatt skattefordel, føres mot egenkapital. Endret regnskapsprinsipp ville medført at rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler ble erstattet med netto rentebeløp beregnet med utgangspunkt i diskonteringsrenten på netto forpliktelse eller netto eiendel. Denne endringen medfører at selskaper vil resultatføre lavere avkastning på pensjonsmidlene enn tidligere. Forskjellen mellom faktisk avkastning på midlene og avkastning beregnet ved diskonteringsrenten, vil bli behandlet som estimatavvik som føres mot egenkapitalen. Vinmonopolet presenterer pensjonskostnaden inklusive renteelementet i sin helhet som del av driftsresultatet.

Vinmonopolet har, under tidligere IAS 19,

valgt ikke å anvende «korridorløsningen» og alle estimatavvik er løpende ført mot egenkapitalen. Videre har man for 2012 og 2013 anvendt en avkastning på pensjonsmidlene som tilsvarer diskonteringsrenten. Overgangen til IAS 19 er dermed vurdert ikke å gi vesentlig effekt for sammenligningstallene 2012 og disse er dermed ikke omarbeidet. Se for øvrig note 19 for ytterligere informasjon. Selskapets pensjonsforpliktelse, både sikret og usikret, beregnes som den diskonterte verdi av de fremtidige pensjonsytelser som anses påløpt på balansedagen. Det forutsettes at arbeidstakerne opparbeider sine pensjonsrettigheter lineært over den yrkesaktive perioden. Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Eventuell overfinansiering

balansføres i den grad overfinansieringen kan utnyttes eller tilbakebetales. Netto pensjonsmidler presenteres som andre langsiktige fordringer, mens netto pensjonsforpliktelser presenteres som avsetning for forpliktelser. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer) føres direkte mot egenkapitalen. Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og sosiale kostnader, og består av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede pensjonsforpliktelsen, forventet avkastning av pensjonsmidlene, resultatført virkning av avvik mellom faktisk og forventet avkastning, samt periodisert arbeidsgiveravgift. Arbeidstakers andel av pensjonspremien er kommet til fradrag i netto pensjonskostnad.

1.9 LEIEAVTALER

Leieavtaler hvor det vesentligste av risiko og avkastning er forbundet med eierskapet, og ikke med leieavtalen, behandles som en operasjonell leieavtale og leiebetalinger klassifiseres som driftskostnad i regnskapet.

1.10 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bank og finansielle plasseringer

1.11 VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under finansposter.

2 SALGSINNTEKTER

Fordeling hovedvaregrupper (tall i millioner)	2013	2012
Svakvin	7 659,7	7 365,4
Sterkvin	116,5	118,5
Brennevin	4 282,4	4 289,7
Øvrige produkter	197,1	149,2
Andre salgsvarer	40,7	38,5
Sum	12 296,4	11 961,4

Alkoholavgifter utgjør 6 643 mill. kroner av salgsinntekter og varekostnader (6 552 mill. kroner i 2012)

3 VAREFORBRUK

Vareforbruket i resultatregnskapet er fastsatt til verdien av varekjøp justert for beholdningsendringer i henhold til vareopptelling. Verdien av varebeholdningen justeres kontinuerlig som en konsekvens av at Vinmonopolet benytter glidende gjennomsnittspris, jmfør note 1.3. Alkoholavgifter inngår i vareforbruket.

4 LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE OG GODTGJØRELSE

1 000 kroner	2013	2012
Lønn	718 734	670 506
Arbeidsgiveravgift	91 716	86 383
Pensjonskostnader inkl. arb.giv.avg.	155 706	113 803
Innleid arbeidskraft	9 158	6 242
Andre godtgjørelser	9 160	8 809
Sum	984 474	885 743

PERSONALE

Antall fast ansatte pr. 31.12.	1802
Herav:	
Heltidsansatte	652
Deltidsansatte	1150
Antall årsverk	1138,9 (1125,03 for 2012)
Lønnsjustering i 2013 var 3,4 %.	

LØNN OG YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE

Per 31. desember 2013 besto Vinmonopolets ledergruppe av Kai G. Henriksen (adm.dir), Lars Sogn, Erlend Leinum, Siv Tophøj, Halvor Bing Lorentzen, Jan-Olav Styrvold og Elisabeth Hunter. Samlet godtgjørelse for ledergruppen i 2013 var 13,1 mill. kroner og 12,6 mill. kroner i 2012.

Godtgjørelser ledergruppen 2013

1000 kroner	Lønn	Pensjonskostnad	Andre godtgjørelser	Sum
Kai G. Henriksen	2 152	1 006	181	3 339
Siv Tophøj	1 182	403	112	1 697
Elisabeth Hunter	1 437	206	115	1 758
Jan-Olav Styrvold	1 242	208	135	1 585
Erlend Leinum	1 467	206	109	1 782
Lars Sogn	1 220	380	111	1 711
Halvor Bing Lorentzen	913	189	113	1 215

Godtgjørelser ledergruppen 2012

1000 kroner	Lønn	Pensjonskostnad	Andre godtgjørelser	Sum
Kai G. Henriksen	2 064	670	174	2 908
Siv Tophøj	1 125	257	112	1 494
Elisabeth Hunter**	1 142	120	107	1 369
Jan-Olav Styrvold**	987	126	107	1 220
Trond I. Nilsen*	862	127	94	1 083
Erlend Leinum	1 399	369	111	1 879
Lars Sogn	1 222	232	122	1 576
Halvor Bing Lorentzen	844	124	111	1 079

*Trond I. Nilsen sluttet som fungerende kjededirektør 29.2.

** Elisabeth Hunter begynte 6.2. og Jan-Olav Styrvold begynte 1.2.

Samlet utbetalt styrehonorar i 2013 er kr 1 075 000,-, herav kr 200 000,- til styrets leder. For 2012 var det utbetalt styrehonorar på kr 1 118 000,-, herav kr 200 000,- til styrets leder. Samlet honorar til bedriftsforsamlingen og kontrollkomite i 2013 var kr 63 005,- (i 2012 kr 94 484,-)

Administrerende direktør Kai G. Henriksen har en 12 mnd etterlønsavtale. Pensjonsalderen hans er 66 år.

5 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader inkluderer følgende kostnader:

1 000 kroner	2013	2012
Andre personalkostnader	32 817	39 492
Frakt og transport	11 222	13 298
Energi	13 623	11 341
Kostnader lokaler	165 098	160 951
Inventar og driftsmaterialer	15 483	16 155
Vedlikehold- og servicekostnader	44 140	68 975
Eksterne tjenester	47 695	28 979
Kontorrekvisita, trykksaker mv.	5 426	4 947
IT, telefon, porto mv.	20 158	18 615
Reisekostnader	12 792	14 993
Informasjons- og emballasjemateriell	17 579	16 481
Forsikringer og bankomkostninger	27 221	21 647
Andre kostnader	8 400	9 260
SUM	421 654	425 134

6 FINANSPOSTER

Finansposter inneholder følgende inntekter og kostnader:

1 000 kroner	2013	2012
FINANSINNTEKTER		
Renteinntekter bank	21 244	26 120
Avkastning obligasjoner og fastrenteavtaler	1 713	2 529
Avkastning eksternt plassering	12 978	18 271
Andre finansinntekter	14	24
SUM	35 949	46 944
FINANSKOSTNADER		
Rentekostnader bank	857	2 195
Andre finanskostnader	386	265
SUM	1 244	2 460

7 KONTANTER OG BANKINNSKUDD

Pr 31.12.2013 var 30,3 mill. kroner av selskapets bankinnskudd avsatt til betaling av skattetrekk for ansatte (9 196,- kroner i 2012). Bankbeholdningen er plassert på konsernkontosystem i Sparebanken Midt-Norge.

Revisjonshonorarer (eks. mva)

1 000 kroner	2013	2012
Ordinær revisjon	1 307	986
Andre attestasjonstjenester	20	107
Annenn bistand	308	
SUM	1 635	1 093

8 FINANSIELLE PLASSERINGER

Vinmonopolets finansielle plasseringer består av følgende:

1 000 kroner	Kostpris	Markedsverdi	Bokført
Fastrenteinnskudd	74 039	74 039	74 039
Obligasjoner	-	-	-
Eksternt plassering	289 959	300 683	300 683
SUM	363 998	374 722	374 722

Fastrenteinnskudd og obligasjoner er bokført til laveste av kostpris og markedsverdi.

Eksternt plassering består av et samlet innskudd til forvalter som har investert midlene på vegne av AS Vinmonopolet i særinnskudd, obligasjoner og sertifikat med fast rente innenfor stats-, industri- og finanssektoren. Plasseringen hadde ved utgangen av 2011 en gjennomsnittlig varighet på 2,14 år, og dersom investeringene ikke realiseres før ved forfall vil dette gi en gjennomsnittlig årlig avkastning på 3,4 prosent. Porteføljens gjennomsnittlige løpetid skal være fra 1 - 5 år. Investeringen har for 2013 gitt en gjennomsnittlig faktisk avkastning på 4,35 prosent p.a.

Investeringene gjennom forvalter (eksternt plassering) inngår i en handelssportefølje med henblikk på videresalg og er vurdert til markedsverdi. Det er inntektsført en urealisert gevinst på kr. 12 767 451 pr. 31.12. 2013.

9 VAREBEHOLDNING

Vinmonopolets varebeholdning fordeles på 288 butikker, samt et eget lager som håndterer utsendelser for fjernhandelskanalen. Verdien av varebeholdningen vises i tabellen under:

1 000 kroner	2013	2012
Varelager i butikk	664 304	582 581
Varelager fjernhandel	4 180	4 071
Total varelagerbeholdning	668 485	586 652
Ukurans	-300	-300
SUM	668 185	586 352

10 KUNDEFORDRINGER

Kundefordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap på krav med kr 375 000 (i 2012 kroner 375 000). I kundefordringer inngår krav mot kredittkortselskap med MNOK 19,6.

11. ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Andre kortsiktige fordringer er oppført til pålydende og består av:

1 000 kroner	2013	2012
Påløpne renteinntekter	-	1 574
Forskuddsbetalte kostnader	14 923	22 750
Andre kortsiktige fordringer	420	221
SUM	15 343	24 545

12. LANGSIKTIGE FORDRINGER OG AKSJER

Langsiktige fordringer og aksjer er oppført til pålydende og består av:

1 000 kroner	2013	2012
Obligasjons- og pantelån	1 110	1 110
Aksjer	327	327
SUM	1 437	1 437

Obligasjons- og pantelån er ytet i forbindelse med selskapets leieavtaler. Lånene er rentefrie og bundet inntil kontraktsutløp. Posten aksjer består av Norsk GlassGjenvinning AS med kr. 227 020, (stemme- og eierandel er 22,7 prosent) og aksjer i det heleide datterselskapet Nordpolet AS kr. 100.000, se note 21 for ytterligere informasjon.

13 LISENSER, PROGRAMVARE OG VARIGE DRIFTSMIDLER

1 000 kroner	Programvare	EDB-utstyr/ kontormask.	Transportmidler	Inventar
Anskaffelseskost 01.01.	161 708	101 396	1 787	441 024
Tilgang	22 601	9 140	85	41 088
Avgang	-	-	-	-1 634
Anskaffelseskost 31.12.	184 309	110 536	1 871	480 478
Akkumulert avskrivning 01.01.	81 902	60 368	1 774	337 194
Årets avskrivning	22 861	13 644	11	23 256
Avgang	-	-	-	852
Akkumulert avskrivning 31.12.	104 762	74 012	1 785	361 302
Bokført verdi 01.01.2013	79 806	41 028	13	103 830
Bokført verdi 31.12.2013	79 547	36 524	86	119 176

Ordinære avskrivninger beregnes på bakgrunn av økonomisk levetid for driftsmidlene og fordeles lineært etter en sats fra 10 til 33,3 %.

Forts. note 13'

1 000 kroner	Forretningsbygg	Leide lokaler	Tomter	Kunst	TOTALT
Anskaffelseskost 01.01.	70 268	188 988	4 562	1 163	970 896
Tilgang	-	3 018	-	-	75 932
Avgang	-4 277	-	-	-	-5 912
Anskaffelseskost 31.12.	65 991	192 006	4 562	1 163	1 040 917
Akkumulert avskrivning 01.01.	32 520	129 478	-	-	643 236
Årets avskrivning	1 273	10 653	-	-	71 698
Avgang	1 151	-	-	-	2 003
Akkumulert avskrivning 31.12.	34 945	140 131	-	-	716 937
Bokført verdi 01.01.2013	37 748	59 510	4 562	1 163	327 660
Bokført verdi 31.12.2013	31 046	51 875	4 562	1 163	323 980

Ordinære avskrivninger beregnes på bakgrunn av økonomisk levetid for driftsmidlene og fordeles lineært etter følgende satser:

Forretningsbygg	1,5 - 5 %
Leide lokaler	10 %
Transportmidler	20 %
Inventar	15 - 20 %
EDB-utstyr/kontormaskiner	20 - 33,3 %
Tomter	0 %
Kunst	0 %
Anlegg under utførelse	0 %

14 SKATT

Årets skatteøkende og skattereduserende forskjeller er knyttet til:

1 000 kroner	2013	2012
Varige driftsmidler	6 502	-1 273
Fordringer	-375	-375
Varelager	-300	-300
Pensjonsforpliktelser	-1 099 665	-1 319 547
Gevinst og tapskonto	23 795	29 743
Andre forskjeller	3 863	4 259
Grunnlag for utsatt skatt/ skattefordel i balansen	-1 066 180	-1 287 493
Utsatt skatt/ skattefordel i regnskapet	-287 869	-360 498

Herav pensjonsforpliktelse direkte mot EK	887 508	1 127 236
Herav utsatt skatt direkte mot EK	239 627	315 626

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

Resultat før skattekostnad	120 876	167 538
Permanente forskjeller	2 074	147
Grunnlag for årets skattekostnad	122 951	167 685
Endring i forskjeller som inngår i grunnlag for utsatt skatt/skattefordel	18 416	947
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	141 367	168 632

Fordeling av skattekostnaden

Betalbar skatt (28 % av grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet)	39 583	47 217
Sum betalbar skatt	39 583	47 217
Endring i utsatt skatt/ skattefordel med gammel sats	-5 156	-265
Endring i utsatt skatt/ skattefordel som følge av endret skattesats	1 787	0
Skattekostnad (28 % av grunnlag for årets skattekostnad)	36 213	46 952

Betalbar skatt i balansen

Betalbar skatt i balansen	39 583	47 217
---------------------------	--------	--------

15 OVERSKUDDSANDEL

Det er beregnet 50 % overskuddsandel av resultat etter skatt for 2013, dvs. den andel av overskuddet som utbetales som utbytte.

16 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Annen kortsiktig gjeld inkluderer følgende:

1 000 kroner	2013	2012
Lån fra ansatte gjennom eget interessenkontor	1	70 743
Gavekort	37 314	36 041
Andre påløpte kostnader	-	1 095
Skyldig lønn og feriepenger	115 347	105 958
SUM	152 661	213 837

Ordningen med interessenkontor er per 31.12.2013 avviklet.

17 AKSJEKAPITAL

Selskapets aksjekapital består av 100 aksjer à kroner 500,-. Samtlige aksjer eies av Staten

18 EGENKAPITAL

Årets endring i EGENKAPITAL	Aksjekapital	Annen egenkapital	Estimatavvik pensjoner	Sum
EGENKAPITAL 31.12.2012	50	1 084 543	-811 610	272 983
Korrigerings IB estimatavvik grunnet endret skattesats	-	-	-11 272	-11 272
EGENKAPITAL 1.1.	50	1 084 543	-822 882	261 711
Årets resultat	-	84 664	-	84 664
Årets endring estimatavvik	-	-	175 001	175 001
Overskuddsandel	-	-42 332	-	-42 332
EGENKAPITAL 31.12.2013	50	1 126 875	-647 881	479 044

19 PENSJONSFORPLIKTELSE

Vinmonopolet har pensjonsordninger som omfatter i alt 2 132 personer (1 929 i 2012). Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Vinmonopolets pensjonsordninger er organisert gjennom Statens Pensjonskasse. I tillegg til den kollektive pensjonsordningen har enkelte ledende ansatte en tilleggs-pensjon som finansieres over selskapets drift. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Ved beregning av årets netto pensjonskostnad legges foregående års forutsetninger til grunn. Under vises forutsetningene som er lagt til grunn for å beregne netto pensjonsforpliktelser. De akturarmessige forutsetninger er basert på vanlige forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske forhold.

Forutsetninger	2013	2012
Diskonteringsats	3,30 %	2,30 %
Lønnsregulering	3,75 %	3,50 %
Pensjonsregulering	2,75 %	2,50 %
Avkastning på pensjonsmidler	3,30 %	2,30 %
G-regulering	3,50 %	3,25 %
Frivillig avgang	3,00 %	3,00 %
Årlig uttakstilbøyelighet - AFP (62-67 år)	15,00 %	15,00 %

Årets pensjonskostnad fremkommer slik:

Periodens netto pensjonskostnad i 1 000 kroner	2013	2012
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	121 644	102 612
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	52 817	49 175
Risikopremie/administrasjon	2 251	2 214
Avkastning av pensjonsmidlene	-27 547	-41 824
Netto pensjonskostnad	149 165	112 177
Arbeidsgiveravgift	19 443	13 793
Netto pensjonskostnad før ansatt trekk	168 608	125 970
Medlemsandel trukket	12 902	12 167
Total netto pensjonskostnad	155 706	113 803

Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler fremkommer slik:

Per 31.12. i 1 000 kroner	2013	2012
Pensjonsforpliktelser brutto - DBO	-2 206 776	-2 320 074
Verdi av pensjonsmidler	1 243 003	1 163 591
Beregnet netto pensjonsforpliktelse	-963 773	-1 156 483
Arbeidsgiveravgift	-135 892	-163 064
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	-1 099 665	-1 319 547

20 LEIEFORPLIKTELSE

Selskapet har kontraktsfestede leieforpliktelser som medfører følgende utbetalinger de nærmeste årene (tall i tusen):

2014	2015	2016	2017	2018
141 985	114 692	102 272	69 930	30 570

Antallet leieavtaler som er leie av butikklokaler er 284. Ved leie av butikk-lokaler er det vanlig å inngå avtaler med en varighet på 5 år.

21 NORDPOLET

AS Vinmonopolet overtok 01.01.1999 driften av Nordpolet AS på Svalbard. Innskutt aksjekapital er kroner 100 000. Nordpolets overskudd skal tilbakeføres lokalsamfunnet på Svalbard gjennom Longyearbyen Lokal-styre, og konsolideres derfor ikke. Datterselskapet er vurdert til historisk kost i regnskapet til AS Vinmono-polet

Resultat 1 000 kroner	2013	2012
Salgsinntekter	22 670	19 962
Vareforbruk	12 907	10 731
Ordinære avskrivninger	-	0
Andre driftskostnader	3 811	3 687
Driftsresultat	5 952	5 544
Finansposter	-19	98
Årets resultat	5 933	5 642
Disponering av resultat:		
Til Longyearbyen Lokalstyre	5 933	5 642

Balanse per 31.12 i 1 000 kroner	2013	2012
Anleggsmidler	0	0
Eiendeler	10 888	10 220
Egenkapital	4 380	4 380
Kortsiktig gjeld	6 508	5 840
Gjeld og egenkapital	10 888	10 220

22 NÆRSTÅENDE PARTER

AS Vinmonopolet er et særlovsselskap heleiet av Helse- og omsorgsdepar-tementet (HOD). HOD og andre virksomheter eiet av HOD er definert som nærstående til AS Vinmonopolet. Det foreligger ingen vesentlige transak-sjoner med disse. I tillegg har AS Vinmonopolet vesentlige transaksjoner med de statseide aksjeselskapene Posten Norge AS (underlagt Samferd-selsdepartementet) og Entra Eiendom AS (underlagt Nærings- og handels-departementet) knyttet til henholdsvis distribusjonstjenester og leie av lokaler.

KONTROLLKOMITÉENS INNSTILLING

Kontrollkomitéen har gjennomgått det avsluttede og reviderte årsoppgjør samt revisjonsberetningen. Styrets forslag til disposisjon av overskuddet kr 84,7 mill. har Kontrollkomitéen ingen merknader til. Kontrollkomitéen anbefaler at bedriftsforsamlingen gir sin tilslutning til det fremlagte årsoppgjør for 2013.

Oslo, 23. april 2014

Ole John Østenstad (leder)

Anne-Karin Nygård

Gunn Inger Løvseth

BEDRIFTSFORSAMLINGENS UTTALELSE

I samsvar med revisjonsberetningen for 2013 og kontrollkomitéens innstilling anbefaler bedriftsfor-samlingen at regnskapet for 2013, slik det fremstår etter styrets vedtak av 19. mars 2014, blir fastsatt som selskapets regnskap for 2013. Likeledes anbefaler bedriftsforsamlingen at årsberetningen godkjennes.

Oslo, 23. april 2014

Til Det Kongelige Helse- og omsorgsdepartement

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Vinmonopolet, som viser et overskudd på kr 84 700 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Vinmonopolet per 31. desember 2013, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors beretning - 2013 - Vinmonopolet, side 2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 19. mars 2014

PricewaterhouseCoopers AS

Leif Arne Jensen
Statsautorisert revisor

(2)

Statistikk

Tabell 1. Solgte varemengder 2004 – 2013, hovedvaretype, 1000 liter

År	Totalt	Brennevin ¹	Sterkvin ²	Svakvin ³	Øl ⁴	Alkoholritt ⁵
2004	63 338	11 389	1 098	50 064	705	83
2005	66 410	11 678	1 047	52 893	708	85
2006	68 749	12 080	1 001	54 878	698	92
2007	71 079	12 657	958	56 651	715	98
2008	73 828	12 797	895	59 278	755	102
2009	76 746	12 873	840	62 108	820	104
2010	77 957	12 601	785	63 433	1 000	139
2011	78 410	12 097	708	64 271	1 165	168
2012	79 867	11 851	670	65 690	1 432	223
2013	80 632	11 486	636	66 432	1 798	280

Tabell 2. Solgte varemengder 2009– 2013 hovedvaretype og alkoholinnhold, 1000 liter

Varegruppe	2009	2010	2011	2012	2013
Brennevin¹	12 873	12 601	12 097	11 851	11 486
Over 22 volumprosent	11 617	11 270	10 744	10 517	10 211
15 – 22 volumprosent	1 195	1 200	1 161	1 203	1 161
7 – 15 volumprosent	59	102	146	98	92
Under 7 volumprosent	3	29	46	33	22
Sterkvin²	840	785	708	670	636
15 – 22 volumprosent	798	745	671	609	573
Under 15 volumprosent	43	40	37	61	63
Svakvin³	62 108	63 433	64 271	65 690	66 432
Øl ⁴	820	1 000	1 165	1 432	1 798
Alkoholritt/lettvin⁵	104	139	168	223	280
I alt	76 746	77 957	78 410	79 867	80 632

Tabell 3. Solgte mengder brennevin¹ 2009 – 2013, ulike varettyper, 1000 liter

Varetypenavn	2009	2010	2011	2012	2013
Vodka⁶	3 901	3 749	3 593	3 560	3 499
Druebrennevin	2 750	2 580	2 385	2 243	2 080
- Cognac	1 997	1 870	1 740	1 634	1 499
- Annet druebrennevin	753	710	645	609	581
Whisky	1 383	1 353	1 303	1 301	1 293
- Skottland	984	951	902	877	867
Maltwhisky	97	111	114	131	144
Øvrig skotsk whisky	886	840	788	747	723
- Irland	177	185	182	190	192
- Canada	133	122	117	120	119
- USA	88	92	98	109	111
Akevitt	1 237	1 252	1 226	1 240	1 208
Likør	1 322	1 291	1 222	1 187	1 121
- Likør under 22 %	916	885	830	802	751
- Likør over 22 %	406	406	392	385	370
Urtelikør	129	123	112	104	94
Sitruslikør	85	85	80	76	73
Annen	192	198	200	205	203
Bitter	617	614	614	623	644
- Bitter over 22 %	610	614	614	623	644
- Bitter under 22 %	7	0	0	0	0
Gin	536	517	485	466	463
Rom	165	167	154	154	154
- Hvit rom	107	107	99	99	94
- Brun rom	58	60	55	55	60
Fruktbrennevin	67	69	68	70	68
- Tequila	45	45	42	41	40
- Calvados	21	20	21	21	21
Genever	26	24	22	19	18
Øvrig brennevin	869	985	1 026	989	937
- Øvrig brennevin over 22 %	535	539	505	457	413
- Øvrig brennevin under 22 %	334	446	521	532	524
Totalt	12 873	12 601	12 097	11 851	11 486

Tabell 4. Solgte mengder sterkvin² 2009 – 2013, 1000 liter

Sterkvin	2009	2010	2011	2012	2013
Vermut	465	423	376	351	325
Portvin	140	137	131	133	135
Sherry	144	134	121	111	103
Madeira	16	17	13	12	12
Annen sterkvin	74	74	67	62	61
Totalt	840	785	708	670	636

Tabell 5. Solgte mengder svakvin³ etter varetype, land og distrikt, 2009 – 2013, 1000 liter

Land	2009	2010	2011	2012	2013
RØDVIN	43 006	43 353	43 015	43 382	42 857
- Italia	12 890	14 152	14 934	16 398	17 429
Puglia	4 306	4 604	4 638	5 039	4 837
Veneto	2 077	2 872	3 651	4 456	4 895
Piemonte	1 555	2 233	2 597	2 557	2 732
Toscana	1 776	1 737	1 738	1 881	2 012
Abruzzo	2 022	1 829	1 653	1 672	1 511
Sicilia	270	330	290	335	282
Andre italienske	885	547	367	457	1 160
- Spania	5 298	6 068	6 197	5 984	5 533
Catalonia	761	1 140	1 222	1 078	809
Rioja	1 329	1 276	1 216	1 231	1 263
Navarra	337	344	354	283	243
Andre spanske	3 500	3 308	3 405	3 392	3 218
- Frankrike	7 187	6 200	5 573	5 378	5 383
Languedoc-Roussillon	4 527	3 978	3 451	3 047	2 845
Rhône	1 087	1 059	946	1 235	1 394
Bordeaux	367	340	335	393	456
Burgund	237	231	300	279	289
Andre franske	970	592	541	423	399
- Australia	5 178	5 452	4 854	4 288	3 566
- Chile	3 802	3 807	3 843	3 829	3 961
- USA	1 464	1 774	2 236	2 345	2 217
- Portugal	2 224	1 908	1 833	1 935	2 055
- Argentina	2 415	2 230	1 768	1 684	1 313
- Sør-Afrika	1 587	1 471	1 488	1 281	1 163
- Ungarn	140	112	105	88	80
- Andre land	190	179	184	174	157
HVITVIN	15 331	15 807	16 465	16 969	17 642
- Tyskland	4 852	5 065	5 222	5 335	5 501
Mosel	2 183	2 300	2 297	2 395	2 373
Rheinessen	1 359	1 407	1 438	1 333	1 419
Rheingau	857	904	703	738	750
Nahe	117	203	298	401	426
Pfalz	247	184	193	223	303
Andre tyske	89	57	293	244	230
- Frankrike	4 327	4 341	4 599	4 701	5 009
Burgund	1 140	1 181	1 248	1 337	1 417
Loire	368	427	626	730	761
Alsace	243	259	242	222	246
Bordeaux	123	97	92	87	74
Andre	2 453	2 377	2 391	2 325	2 511
- Italia	1 398	1 615	1 841	2 060	2 072
- Australia	1 132	1 105	1 203	1 179	1 111
- Ungarn	914	889	815	773	721
- Chile	508	573	624	734	818
- Argentina	613	623	540	483	449
- Spania	484	497	479	459	472
- Østerrike	370	364	315	301	314
- Sør-Afrika	256	280	281	276	319
MUSSERENDE VIN	2 280	2 571	2 814	3 180	3 660
- Spania	847	892	964	978	981
- Italia	573	729	884	1 185	1 561
- Frankrike	582	666	666	725	849
Champagne	284	334	349	358	383
Andre franske	293	332	317	367	466
- Andre land	278	283	300	292	269
ROSÉVIN	1 165	1 310	1 552	1 744	1 892
- Italia	301	351	399	438	376
- Frankrike	242	301	383	505	630
- Spania	251	215	286	202	182
- USA	107	154	173	242	306
- Portugal	105	111	113	98	78
- Andre rosévin	159	178	198	259	320
AROMATISERT SVAKVIN	169	251	272	255	226
FRUKTVIN	132	122	143	141	144
MUSSERENDE FRUKTVIN	22	16	6	1	2
ØVRIG SVAKVIN	4	3	1	19	9
TOTALT	62 108	63 433	64 271	65 690	66 432

NOTER

1. Drikk som inneholder tilvirket alkohol ublandet eller i blanding med andre produkter og som ikke er vin. Enhver drikk som inneholder mer enn 22 volumprosent alkohol regnes som brennevin.
2. Drikk som er laget av druesaft ved alkoholgjæring og tilsatt tilvirket alkohol.
3. Drikk som er laget av druesaft, frukt, bær, plantesaft eller honning ved alkoholgjæring uten tilsetning av tilvirket alkohol.
4. Øl med alkoholstyrke over 4,75 volumprosent alkohol.
5. Vin med alkoholstyrke til og med 2,75 volumprosent alkohol.
6. Inkludert ukrydret brennevin.

Tabell 6. Butikkenes omsetning 2013, 1 000 kroner og liter

Butikknavn	Brutto omsetning i kroner	Vareliter totalt	Brennevin	Sterkvin	Svakvin	Øl	Alkoholritt
Alta	71 091 930	353 391	68 812	1 546	275 358	6 566	1 109
Andenes	16 389 048	81 223	17 333	391	61 616	1 473	410
Arendal	123 921 060	688 795	91 665	6 051	578 167	10 885	2 028
Asker	218 769 087	1 246 835	92 513	9 517	1 118 551	21 153	5 101
Asker Sentrum	100 532 169	569 179	45 768	4 305	505 950	11 003	2 153
Holmen Senter	118 236 918	677 657	46 745	5 212	612 601	10 150	2 949
Askim	55 797 981	278 112	55 834	2 689	213 807	4 798	985
Askvoll	7 218 714	36 549	6 754	298	27 944	1 197	356
Askøy	50 056 295	271 390	38 827	1 547	225 370	4 758	888
Austevoll	11 726 774	62 353	8 936	328	52 057	806	227
Bagn, åpnet 26. september	3 222 715	14 921	3 121	158	11 077	477	89
Bardufoss	28 095 956	140 083	26 826	642	109 482	2 522	611
Beitostølen	14 025 411	73 058	9 128	530	61 643	1 564	194
Bergen	961 394 880	5 263 450	607 519	32 869	4 466 986	138 520	17 556
Arna	48 727 970	262 010	40 008	1 364	215 077	4 741	820
Bergen Storsenter	114 493 217	624 064	73 546	4 497	513 250	30 370	2 401
Fyllingsdalen	83 139 011	467 074	55 070	2 961	398 454	9 288	1 301
Lagunen	139 178 777	778 067	76 664	4 318	676 111	18 620	2 355
Laksevåg	43 680 971	238 855	32 488	1 542	197 856	6 090	878
Nesttun	60 972 895	337 843	34 774	2 644	292 803	6 507	1 116
Sletten	93 628 701	531 503	53 170	3 749	462 061	10 568	1 955
Valkendorfsgt.	143 316 616	720 260	80 764	4 122	604 488	28 484	2 402
Vestkanten	83 171 502	452 883	62 212	2 746	377 458	8 967	1 499
Åsane	151 085 220	850 890	98 824	4 926	729 427	14 884	2 830
Bjugn, åpnet 29. august	5 054 414	21 939	5 958	211	15 161	567	42
Bjørkelangen	26 356 410	121 888	29 200	1 278	89 071	1 977	362
Bodø	222 646 142	1 169 333	172 417	7 024	957 559	28 258	4 075
Bodø sentrum	68 519 204	346 313	57 513	1 839	276 754	9 014	1 192
City Nord	154 126 938	823 020	114 904	5 185	680 804	19 243	2 884
Brattvåg	13 273 957	69 311	12 468	500	55 210	916	216
Brekstad	30 426 748	141 554	34 587	1 154	103 180	2 210	422
Brokelandsheia	13 444 348	71 036	11 852	479	57 413	1 167	124
Bruhagen	10 952 743	54 540	10 763	397	42 297	900	184
Bryne	58 254 205	302 080	49 060	2 105	239 603	9 892	1 421
Brønnøysund	37 152 878	176 292	38 277	1 568	132 321	3 512	613
Buskerud Storsenter	84 550 647	439 585	72 656	4 550	350 341	10 726	1 312
Bærum	363 395 731	2 050 157	171 010	18 509	1 820 395	33 330	6 913
Bekkestua	101 931 043	566 273	39 641	5 134	510 175	9 206	2 117
Kolsås	123 413 332	704 402	66 079	5 739	620 109	10 627	1 848
Sandvika	66 052 240	369 183	34 487	3 001	322 417	7 772	1 505
Østerås	71 999 116	410 299	30 804	4 635	367 693	5 725	1 442
Bø i Telemark	34 344 472	172 642	34 299	1 474	133 222	3 138	509
Bømlo	19 789 313	107 876	17 273	698	87 376	2 046	484
Båtsfjord	9 213 619	40 592	11 510	284	27 936	762	100
Dokka	31 598 945	147 968	36 460	1 571	107 364	2 272	301
Dombås	16 871 636	82 109	17 141	628	62 227	1 878	234
Drammen	182 107 111	963 916	132 457	9 924	797 952	20 871	2 711
Bragernes	97 989 933	516 449	69 087	5 893	428 761	10 953	1 755
Strømsø	84 117 178	447 466	63 370	4 031	369 191	9 918	956
Drangedal	9 139 024	47 918	8 560	436	37 875	868	179
Drøbak	52 887 940	299 874	28 753	2 251	263 917	3 367	1 586
Egersund	43 522 235	224 246	41 010	1 676	176 092	4 868	601
Eidsvoll	38 450 054	191 036	38 477	1 937	145 764	4 229	629
Elnevågen	23 624 891	114 609	25 956	914	84 847	2 341	550
Elverum	70 318 500	349 921	67 183	3 489	272 369	5 924	957
Etne, åpnet 14. november	2 138 295	10 389	2 038	67	7 863	362	59
Evenskjer	12 386 887	60 092	13 032	410	45 081	1 368	200
Evje	22 088 170	110 774	23 981	661	83 800	2 100	231
Fagernes	57 862 527	284 848	55 078	2 830	222 266	3 846	828
Farsund	23 887 264	127 193	20 622	756	103 179	2 210	426
Fauske	51 769 634	254 516	53 356	1 579	195 524	3 360	697
Finnsnes	52 121 880	259 750	52 064	1 317	200 811	4 812	746
Flekkefjord	29 749 561	153 620	30 149	942	119 274	2 873	382
Flisa	27 140 089	120 724	33 246	2 021	83 718	1 405	334
Florø	36 056 093	178 452	35 329	911	137 216	4 458	539
Fosnavåg	16 177 914	81 579	15 769	553	63 975	1 078	203
Fredrikstad	166 096 525	845 332	139 755	10 506	673 930	18 122	3 020
Torvbyen	101 606 448	523 540	82 128	6 153	422 114	11 091	2 053
Østsidan	64 490 078	321 792	57 626	4 352	251 816	7 031	966
Frøya	14 784 956	63 277	18 920	630	42 574	942	212

Butikknavn	Brutto omsetning i kroner	Vareliter totalt	Brennevin	Sterkvin	Svakvin	Øl	Alkoholritt
Førde	72 369 813	368 195	68 116	2 655	286 389	9 697	1 339
Gausdal	15 848 741	79 512	14 742	842	62 390	1 333	205
Geilo	34 133 705	178 480	18 586	1 117	155 754	2 355	668
Gjerdrum, åpnet 21. november	3 336 396	15 740	2 749	162	11 859	884	86
Gjøvik	110 170 837	561 464	95 535	6 168	447 826	10 489	1 447
Gol	36 855 656	185 827	32 984	1 333	147 304	3 529	675
Gran	60 345 680	300 103	57 611	4 103	232 111	5 372	907
Grimstad	57 593 623	321 023	41 677	2 295	269 937	6 090	1 025
Grong	13 228 134	59 332	15 949	674	41 744	840	126
Halden	46 538 668	228 267	45 730	2 916	173 306	5 581	733
Hamar	146 681 560	759 084	107 966	7 055	623 759	17 206	3 099
Hammerfest	42 911 614	208 364	42 541	1 104	160 270	3 918	530
Harstad	98 770 313	513 819	82 852	2 934	416 218	10 309	1 505
Haugesund	167 140 237	902 864	151 422	5 496	749 507	13 939	2 500
Hemsedal, åpnet 14. februar	9 723 087	50 052	6 325	233	41 612	1 650	231
Hitra	17 808 356	83 133	19 740	1 073	61 142	984	193
Hokksund	43 825 368	222 313	41 526	2 628	174 227	3 370	562
Holmestrand	35 032 626	182 214	29 019	1 755	147 967	3 051	423
Honningsvåg	16 161 536	78 004	18 472	441	58 021	932	138
Horten	78 570 263	418 210	64 844	3 399	343 344	5 332	1 291
Husnes	28 314 563	152 295	24 400	1 122	124 198	2 225	349
Hvaler	16 889 550	90 306	12 770	782	75 365	1 176	213
Hønefoss	92 872 935	485 218	79 142	5 869	389 646	9 493	1 069
Høyanger	9 684 660	48 274	10 485	389	36 125	1 179	97
Jessheim	101 535 391	518 722	87 222	4 539	415 990	9 426	1 547
Jevnaker	18 385 031	93 553	17 810	1 089	73 290	1 222	141
Jørpeland	32 551 522	169 865	30 249	1 029	135 114	3 024	449
Karmøy	57 379 677	299 749	53 297	1 862	238 432	5 067	1 091
Kautokeino	2 884 678	12 925	3 691	56	8 841	280	56
Kirkenes	36 590 871	180 778	34 368	1 128	140 383	3 958	942
Klepp	44 685 787	239 234	38 249	1 646	193 489	4 877	974
Knarvik	71 491 365	377 563	63 874	2 110	303 639	6 724	1 216
Kolbotn	69 984 418	393 626	34 932	2 905	344 342	9 499	1 948
Kolvereid	13 523 721	58 265	17 233	425	39 306	1 070	231
Kongsberg	82 831 313	432 793	63 832	3 396	353 323	10 907	1 335
Kongsvinger	35 245 512	154 627	41 856	2 865	107 447	2 036	423
Koppang	8 964 334	42 132	9 779	493	31 014	741	106
Korgun	10 374 712	46 883	11 383	461	33 912	1 025	101
Kragerø	49 111 282	274 618	33 622	1 614	235 343	3 143	897
Kristiansand	245 468 847	1 383 861	155 798	10 143	1 180 034	33 072	4 815
Lillemarkens	121 628 064	675 146	76 176	4 831	574 406	17 413	2 320
Sørlandssenteret	77 258 950	440 763	48 982	3 196	376 692	10 202	1 692
Vågsbygd	46 581 832	267 952	30 640	2 115	228 936	5 457	803
Kristiansund N.	101 227 342	508 322	92 755	3 979	400 960	9 116	1 512
Kvinesdal, åpnet 5. septmeber	3 370 712	16 005	3 940	137	11 207	681	40
Kyrksæterøra	17 722 584	83 595	20 144	762	61 125	1 421	143
Lakselv	21 973 888	107 366	24 122	471	79 521	2 972	280
Larvik	132 983 532	729 495	93 361	6 590	617 640	9 789	2 114
Larvik	98 240 076	532 529	70 879	4 938	447 912	7 167	1 634
Stavern	34 743 456	196 966	22 482	1 652	169 729	2 622	481
Leknes	44 957 444	214 310	48 001	1 585	160 365	3 332	1 028
Lena	33 649 367	156 194	37 399	1 457	115 181	1 816	340
Levanger	48 357 209	238 459	47 633	2 320	183 939	3 865	702
Liertoppen	84 741 363	461 216	57 126	3 899	389 609	9 108	1 475
Lillehammer	98 618 568	523 750	73 650	4 330	434 274	9 722	1 774
Lillesand	37 220 936	212 379	24 970	1 302	181 644	3 891	573
Lom	11 254 039	51 023	12 787	555	36 967	559	154
Lonevåg, åpnet 14. mars	7 952 170	40 899	7 734	267	31 725	1 018	154
Luster	5 777 238	28 435	6 085	133	21 454	697	65
Lyngdal	23 252 828	121 474	23 539	975	94 189	2 349	422
Lødingen	8 575 403	41 926	8 826	220	32 073	716	91
Lørenskog	110 298 470	586 808	79 499	4 556	489 617	11 378	1 758
Løten	13 749 307	64 338	15 384	916	46 834	1 088	116

Butikknavn	Brutto omsetning i kroner	Vareliter totalt	Brennevin	Sterkvinn	Svakvinn	Øl	Alkoholfritt
Myre	14 504 516	69 458	16 242	298	51 325	1 177	416
Mysen	27 621 652	130 154	31 525	1 294	95 308	1 664	363
Måløy	23 464 577	114 473	24 378	537	86 611	2 674	272
Namsos	65 567 467	311 137	70 205	2 807	230 992	6 389	744
Namsskogan	2 293 925	10 157	2 779	78	7 079	207	14
Nannestad	15 699 920	80 488	15 095	693	62 755	1 712	232
Narvik	79 906 906	397 937	74 010	2 106	315 009	5 830	981
Nesbyen	15 407 239	78 404	13 549	621	63 202	889	143
Nesodden	52 379 129	302 707	24 276	2 130	268 494	6 516	1 291
Nittedal	43 950 051	237 913	31 557	2 415	197 753	5 339	850
Nordfjordeid	24 733 973	127 763	22 925	788	99 639	4 041	370
Norheimsund	24 900 346	136 298	19 167	897	113 144	2 736	353
Notodden	43 763 911	223 480	42 605	2 128	175 371	2 819	557
Nærbø, åpnet 21. november	3 811 946	17 002	3 774	132	12 218	760	119
Nøtterøy	105 375 620	592 633	60 286	5 334	520 072	5 098	1 844
Odda	31 259 740	164 316	28 516	1 146	131 679	2 698	277
Oppdal	44 099 086	218 828	37 989	1 753	173 904	4 587	596
Orkanger	64 114 748	309 909	65 114	2 678	236 395	4 946	777
Os	54 709 087	302 509	39 859	1 602	255 605	4 523	920
Oslo	2 527 025 382	13 282 884	1 191 903	108 130	11 530 104	390 038	62 709
Alna	75 704 962	401 448	47 170	2 512	336 524	12 702	2 540
Briskeby	88 637 720	447 649	24 344	3 111	408 285	9 821	2 088
CC Vest	241 383 402	1 290 945	70 051	12 888	1 183 898	18 780	5 328
Frogner	71 033 463	383 920	25 421	3 371	346 784	7 212	1 132
Grorud	42 792 818	219 210	39 722	2 289	171 542	4 715	942
Grünerløkka	74 327 868	414 586	36 514	2 385	353 048	20 702	1 939
Grønland Basar	53 075 708	292 219	32 500	1 742	244 941	11 280	1 756
Hasle Torg	48 949 405	251 981	34 472	1 811	207 886	7 052	761
Holmlia	35 455 993	197 655	24 182	1 693	166 846	3 965	969
Kiellandsplass	48 028 574	271 878	21 199	1 482	234 123	13 513	1 561
Kundesenter/nettbutikk	117 196 687	504 494	45 891	3 790	435 230	14 829	4 754
Lambertseter	64 800 841	650 802	54 694	5 757	573 633	14 133	2 586
Linderud	127 242 200	344 673	46 358	3 233	285 672	7 991	1 418
Majorstuen	101 762 741	715 103	47 787	7 201	644 205	13 453	2 458
Manglerud	5 449 389	553 216	60 668	4 784	474 476	11 383	1 906
Mortensrud, åpnet 7. november	148 799 054	27 512	3 708	288	21 316	1 781	419
Oslo City	79 237 542	794 175	90 953	5 815	659 039	34 288	4 080
Oslo S	56 791 359	419 066	60 206	2 963	342 685	12 190	1 021
Rosenkrantzgt	103 724 665	311 894	23 042	1 881	273 338	11 913	1 721
Røa	114 490 501	567 980	35 922	6 247	513 192	10 365	2 255
Sandaker	86 899 139	466 784	53 933	4 392	387 594	18 148	2 717
Skøyen	88 701 419	459 149	25 880	2 663	416 526	11 805	2 275
Steen & Strøm	55 771 046	303 710	20 842	1 963	269 133	10 190	1 581
Storo	106 509 639	586 049	43 950	4 511	505 748	27 669	4 172
Stovner	72 356 106	371 770	63 386	3 483	295 708	7 896	1 298
Thereses gate	79 127 065	441 385	28 900	3 046	392 966	14 461	2 010
Tveita	98 890 765	532 641	71 729	6 121	440 323	12 636	1 833
Ullevål Stadion	81 184 152	462 914	27 232	3 121	415 701	14 262	2 598
Vika	158 701 162	598 076	31 248	3 588	529 744	30 905	2 592
Otta	25 407 024	125 151	26 310	1 297	94 793	2 351	401
Porsgrunn	105 825 235	558 337	84 762	4 841	458 135	9 086	1 513
Rakkestad	13 565 146	64 035	14 891	720	46 917	1 172	335
Randaberg	41 001 483	230 891	28 669	1 223	195 937	4 434	628
Raufoss	33 611 099	163 628	35 180	2 003	123 250	2 687	508
Re	41 195 346	213 675	34 794	2 155	172 741	3 398	586
Rena	16 266 718	78 300	16 863	908	59 443	960	126
Ringebu	18 983 930	95 518	16 984	789	76 589	969	187
Ringsaker	92 878 703	465 707	90 016	5 242	364 054	5 338	1 057
Brumunddal	39 186 162	200 930	36 973	2 091	159 248	2 142	476
Rudshøgda	53 692 541	264 777	53 043	3 152	204 806	3 196	581
Rissa	18 395 601	84 265	21 719	849	60 524	880	294
Risar	24 812 524	142 526	15 559	779	123 727	1 813	648
Rjukan	22 145 731	110 393	20 839	1 075	86 355	1 816	309
Rognan	16 978 928	82 241	18 634	611	61 339	1 351	305
Rygge	108 846 472	573 869	78 474	5 122	478 297	10 097	1 879
Rødberg	7 903 699	37 318	8 014	357	28 238	586	123
Røros	34 234 976	160 272	34 119	1 249	121 675	2 637	591
Rørvik	19 722 586	87 344	24 224	744	60 624	1 495	257
Sandane	15 866 241	79 156	15 159	598	60 752	2 330	317
Sande	22 929 188	123 156	18 084	1 056	101 440	2 235	340

Butikknavn	Brutto omsetning i kroner	Vareliter totalt	Brennevin	Sterkvinn	Svakvinn	Øl	Alkoholfritt
Sandefjord	157 461 929	849 022	101 988	8 446	724 784	11 584	2 220
Sandnes	263 967 955	1 385 982	174 006	9 115	1 152 337	45 641	4 883
Kvadrat	160 790 460	851 555	97 173	4 594	714 797	31 802	3 188
Sentrums	103 177 496	534 427	76 834	4 520	437 539	13 839	1 695
Sandnessjøen	47 235 892	228 181	47 220	1 471	175 979	2 893	617
Sarpsborg	74 121 728	359 400	72 335	4 190	270 284	11 217	1 372
Sauda	20 146 092	102 675	21 060	579	79 479	1 244	313
Selbu	9 552 883	41 707	11 461	486	28 900	725	135
Seljord	17 707 674	86 598	19 151	725	64 969	1 526	228
Setermoen	14 353 843	70 828	13 948	376	54 957	1 366	180
Sjøvegan	10 629 615	53 187	10 728	276	41 424	678	81
Skarnes	19 948 133	91 911	22 880	907	66 397	1 540	187
Skedsmo	200 908 500	1 044 194	155 168	9 373	853 565	22 681	3 408
Lillestrøm	97 391 087	498 166	75 752	4 769	406 716	9 496	1 433
Strømmen	103 517 414	546 028	79 416	4 604	446 849	13 184	1 975
Skjervøy	100 596 928	544 051	64 933	4 306	460 376	12 264	2 171
Skien	117 096 588	638 284	87 647	7 133	532 972	9 217	1 316
Skjervøy	7 397 169	35 567	7 928	136	26 942	457	104
Slemmestad	67 747 300	376 393	44 018	2 749	321 906	6 729	989
Sogndal	39 171 546	202 867	37 301	1 252	158 462	5 361	491
Sola	58 197 815	321 360	39 348	1 857	271 439	7 289	1 427
Sortland	62 385 454	311 907	61 350	2 411	241 558	5 241	1 345
Sotra	63 525 463	344 522	50 527	1 993	285 301	5 753	949
Stange	30 835 782	151 359	32 390	1 870	114 445	2 295	359
Stathelle	59 908 130	329 536	44 939	2 887	275 310	5 236	1 165
Stavanger	379 991 814	2 085 210	234 544	14 341	1 774 373	54 395	7 558
Madla, åpnet 7. mars	134 156 479	369 257	36 541	2 599	318 754	10 064	1 298
Hillevåg	65 268 214	756 452	83 180	4 781	652 156	13 974	2 361
Straensenteret	93 271 762	504 928	54 501	3 436	431 454	14 027	1 510
Verksgata	87 295 359	454 574	60 323	3 525	372 008	16 330	2 388
Steinkjer	91 355 494	426 241	98 762	3 920	314 657	7 458	1 443
Stjørdal	72 313 274	357 480	72 129	2 937	272 088	9 145	1 181
Stokke	36 852 953	198 456	27 735	1 600	166 096	2 617	408
Stokmarknes	23 765 417	121 182	22 721	875	95 043	2 098	445
Stord	59 851 132	331 068	45 862	1 772	277 734	4 849	851
Storslett	22 661 367	107 527	24 729	540	79 770	2 197	291
Storsteinnes	16 100 796	77 060	17 507	351	57 169	1 851	182
Stranda	11 931 756	62 381	10 223	320	50 257	1 503	78
Strinda	26 285 803	128 637	25 557	829	97 182	4 279	790
Støren	20 662 559	92 680	24 194	928	65 293	1 983	283
Sunnalsøra	32 299 340	154 367	33 423	1 075	116 351	3 004	514
Surnadal	25 000 495	118 970	27 544	901	87 102	2 764	659
Svelvik	15 523 110	84 734	12 122	864	69 469	2 087	192
Svolvær	45 606 507	228 990	40 631	1 654	182 186	3 751	768
Sykkylven	14 984 208	78 870	13 356	363	63 481	1 480	190
Søgne	39 650 291	224 858	29 345	1 451	189 891	3 378	793
Sørumsand	26 914 634	138 635	23 085	1 214	109 992	3 926	417
Tjøme	30 152 757	171 653	15 507	1 339	152 564	1 920	324
Tofte	17 499 108	95 360	14 246	807	78 386	1 664	257
Tromsø	309 941 065	1 639 931	218 917	7 594	1 360 346	47 092	5 981
Langnes	126 874 961	676 994	84 595	3 115	566 889	19 734	2 660
Tromsdalen	97 138 237	454 543	65 604	2 002	374 315	11 319	1 304
Tromsø sentrum	85 927 866	508 394	68 718	2 477	419 142	16 039	2 018
Trondheim	660 155 021	3 440 205	495 237	26 477	2 798 138	109 339	11 014
Bankkvartalet	79 037 042	407 954	56 548	2 679	321 388	25 729	1 609
Byhaven	83 741 422	431 807	67 072	3 916	349 051	10 373	1 396
City Syd	146 526 221	745 786	126 292	5 814	590 849	20 539	2 292
Lade	109 682 800	583 775	81 453	4 276	480 166	16 053	1 827
Nedre Elvehavn	84 777 161	446 556	56 350	2 850	371 479	14 465	1 412
Valentinlyst	156 390 376	824 327	107 523	6 942	685 205	22 180	2 478
Trysil	28 315 331	133 573	28 416	1 354	100 233	3 191	378
Tvedestrand	38 801 279	217 704	27 801	1 941	184 637	2 609	715
Tynset	35 210 532	165 858	3				

Butikknavn	Brutto omsetning i kroner	Vareliter totalt	Brennevin	Sterkvin	Svakvin	Øl	Alkoholfritt
Verdal	40 341 714	183 085	47 719	1 858	129 996	3 205	306
Vestby	42 370 162	228 251	28 943	1 796	191 234	5 096	1 182
Vestnes	16 535 732	80 513	17 143	498	60 430	2 127	315
Vikersund	34 441 020	175 216	32 557	1 910	137 466	2 742	541
Vinje	15 492 584	74 579	16 563	605	55 485	1 760	166
Vinstra	33 416 370	158 935	36 126	1 265	118 794	2 004	746
Volda	25 458 877	134 797	22 237	874	107 190	4 142	354
Voss	61 144 455	319 591	53 573	1 860	254 504	8 762	893
Vågå	10 059 710	47 345	10 639	380	35 432	689	205
Ytre Enebakk	14 551 225	76 184	12 409	904	61 197	1 328	345
Ølen	26 095 428	132 749	26 817	737	103 128	1 619	448
Ørnes	22 612 047	109 550	23 511	632	82 564	2 278	566
Ørsta	27 581 773	142 783	25 531	760	111 264	4 813	415
Øyer	19 239 695	98 754	15 519	674	80 876	1 460	226
Åfjord	11 656 321	52 567	13 443	481	37 554	907	182
Ål	12 925 804	67 532	10 297	485	55 297	1 135	317
Ålesund	225 487 563	1 209 705	169 752	7 576	1 003 275	25 853	3 249
Stormoa	157 934 153	856 650	116 991	5 360	713 378	18 689	2 232
Ålesund sentrum	67 553 411	353 055	52 761	2 217	289 896	7 164	1 017
Ålgård	30 232 831	158 592	26 024	628	126 024	4 972	944
Åndalsnes	23 362 067	118 981	21 803	940	92 766	3 152	320
Årdal	16 576 945	80 562	16 757	506	61 041	2 101	157
Årnes	35 368 963	170 889	35 297	1 705	129 916	3 297	674
Ås	88 407 025	488 841	56 201	3 525	413 314	14 055	1 746
Vinterbro	25 899 281	345 889	40 045	2 319	294 392	8 039	1 094
Ås sentrum	62 507 744	142 952	16 156	1 206	118 922	6 017	652
TOTALT	15 392 544 767	80 632 089	11 486 126	636 022	66 431 444	1 798 389	280 108

Før elektronisk versjon, klikk deg inn på aarsberetning.vinmonopolet.no

Tabell 7a. Grossistenes markedsandel 2013, totalt salg, 1000 liter

Grossistnavn	2013	Andel
Arcus Wine Brands AS	4 253	5,3%
Pernod Ricard Norway AS	3 732	4,6%
Arcus AS	3 581	4,4%
Einar A Engelstad AS	3 499	4,3%
Vectura AS	3 216	4,0%
Vinordia AS	2 763	3,4%
Stenberg & Blom AS	2 596	3,2%
Treasury Wine Estates Norway AS	2 495	3,1%
Excellars AS	2 486	3,1%
Fondberg AS	2 404	3,0%
Concha y Toro Norway AS	2 031	2,5%
Red & White AS	1 974	2,4%
Symposium Wines AS	1 908	2,4%
Best Cellars AS	1 889	2,3%
Autentico	1 843	2,3%
Andre	39 961	49,6%
Totalt	80 632	100%

Tabell 7c. Grossistenes markedsandel 2013, brennevin, 1000 liter

Grossistnavn	2013	Andel
Arcus AS	3 524	30,7%
Diageo Norway AS	1 569	13,7%
Pernod Ricard Norway AS	853	7,4%
Company of Spirits AS	713	6,2%
Robert Prizelius AS	673	5,9%
Edrington Norway AS	669	5,8%
Interbev AS	613	5,3%
Vectura AS	439	3,8%
Bacardi Norge AS	395	3,4%
Wiig Spirits AS	321	2,8%
Einar A Engelstad AS	202	1,8%
Oplandske Spritfabrik ANS	141	1,2%
Interbrands Norway AS	129	1,1%
Stenberg & Blom AS	127	1,1%
Fondberg AS	111	1,0%
Andre	1 008	8,8%
Totalt	11 486	100,0%

Tabell 7b. Grossistenes markedsandel 2013, svakvin, 1000 liter

Grossistnavn	2013	Andel
Arcus Wine Brands	4 177	6,3%
Einar A Engelstad AS	3 283	4,9%
Pernod Ricard Norway AS	2 840	4,3%
Vinordia AS	2 763	4,2%
Vectura AS	2 637	4,0%
Treasury Wine Estates Norway AS	2 495	3,8%
Excellars AS	2 484	3,7%
Stenberg & Blom AS	2 429	3,7%
Fondberg AS	2 289	3,4%
Concha y Toro Norway AS	2 031	3,1%
Red & White AS	1 973	3,0%
Symposium Wines AS	1 907	2,9%
Best Cellars AS	1 888	2,8%
Autentico AS	1 839	2,8%
Moestue Grape Selections AS	1 481	2,2%
Andre	29 915	45,0%
Totalt	66 432	100,0%

Foto: Ellen Johanne Jarli

English summary

AS Vinmonopolet is 100% owned by the Norwegian State and has the exclusive right to sell beverages with an alcohol content exceeding 4.75 volume percent through retail outlets in Norway. Vinmonopolet was established to provide responsible sale of such beverages, and not to generate profit. The main goal of the company is to accomplish this through running a chain of efficient and service minded stores that focus on social responsibility towards both the individual and the community as a whole.

Total sales in 2013 was 80.6 million liters, an increase of 1% versus 2012. The increase can be contributed to the opening of 10 new outlets, while existing shops had a small decrease. As a group, non-fortified wines increased by 1.1% to 66.4 million liters, while

the sale of spirits continued its downward trend, showing a decrease of 3.1% to 11.5 million liters. Fortified wine sold 636 000 liters, a 5% decrease from 2012 to 2013. Sales of both non-alcoholic beverages and strong beers continue to increase, both going up by 25.5 % to 0.2 million liters and 1.4 million liters, respectively.

The Norwegian consumption of wine is still dominated by red wines, even though there is a shift towards white and lighter wines, reflecting a move towards a more "European" consumer behavior. This is a trend that is especially noticeable in the Oslo area. The overall continued preference for red wines may be contributed partly to climatic factors. There is a perception that it is "too cold" to drink white wines

for much of the year. Red wine from Italy continues to be the leader, followed by France and Spain. The decrease in sale of spirits is believed to be a result of increased tax-free sales rather than reflecting a shift in drinking habits.

Vinmonopolet's sales revenue in 2013 total 12 296 MNOK, excluding VAT. Net profit before tax is 120.9 MNOK, compared to 167.5 MNOK in 2012. Tax payable for 2013 is 36.2 MNOK.

Vinmonopolet pays a dividend of 50% on the profit after tax to the owner, amounting to 42.3 MNOK for 2013. As of 31 December 2013, Vinmonopolet had 288 retail-outlets in operation with 1 802 full- and parttime employees, working the equivalent of 652 full-time employees.

KEY FIGURES	2013	2012	2011	2010
<i>Sales (1 000 liter)</i>				
Table wine	66 432	65 690	64 272	63 422
Fortified wine	636	670	708	781
Spirits	11 486	11 851	12 097	12 617
Other products	2 078	1 656	1 333	1 137
TOTAL	80 632	79 867	78 410	77 957
REVENUE AND RESULTS (NOK mill)				
Gross sales revenue (incl VAT)	15 370,5	14 951,8	14 488,4	14 013,9
Operating revenues	12 307,3	11 971,5	11 605,9	11 228,5
Operating profit	86,2	123,1	118,9	176,6
Net profit before tax	120,9	167,5	159,3	211,6
CAPITAL				
Assets (NOK mill)	3 320,0	3 180,9	3 280,6	2 992,9
Shareholder's equity (NOK mill)	479,0	273,0	466,7	692,2
Equity to assets ratio (%)	14,4	8,6	14,2	23,1
PROFITABILITY (%)				
Gross profit ratio 1)	12,7	12,6	12,4	12,2
Operating margin 2)	1,0	1,4	1,4	1,9
Return on assets 3)	3,8	5,3	5,2	7,4
Return on shareholder's equity 4)	32,1	45,3	27,5	33,2
LIQUIDITY				
Current ratio 5)	155,4	157,1	145,6	144,9
Working capital (NOK mill) 6)	965,4	906,9	847,4	785,6
EMPLOYEES				
Total permanent employees at Dec 31	1 802	1 805	1 815	1 876
Of which: full time	652	675	671	692
part time	1 150	1 130	1 144	1 180
Equivalent full time employees	1 139	1 125	1 130	1 198
Retail outlets at Dec 31	288	278	267	259

$$^1) \text{ Gross profit ratio} = \frac{\text{sales revenue} - \text{cost of goods sold}}{\text{sales revenue}} \times 100$$

$$^2) \text{ Operating margin} = \frac{\text{profit before tax} + \text{financial expenses}}{\text{sales revenue}} \times 100$$

$$^3) \text{ Return to asset} = \frac{\text{profit before tax} + \text{financial expenses}}{\text{average of total capital as of Jan 1 and Dec 31}} \times 100$$

$$^4) \text{ Return on shareholder's equity} = \frac{\text{profit before tax}}{\text{average of shareholders equity as of Jan 1 and Dec 31}} \times 100$$

$$^5) \text{ Current ratio} = \frac{\text{current assets}}{\text{current liabilities}} \times 100$$

$$^6) \text{ Working capital} = \text{current assets} - \text{current liabilities}$$

For elektronisk versjon, klikk deg inn på aarsberetning.vinmonopolet.no